Region Stockholm

Kulturförvaltningen
Avdelningen för verksamhets- och ledningsstöd

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2021-04-27

Diarienummer:
KN 2021/427

Handläggare:
Renée Roslycke

Regionrevisorernas årsrapport 2020

Ärendebeskrivning

Regionrevisorerna har lämnat en årsrapport avseende 2020 för yttrande senast 2020-08-31.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande KN 2021/427
Årsrapport 2020

Förslag till beslut

Kulturnämnden beslutar följande

1. Yttrandet godkänns och överlämnas till Regionrevisorerna.

Kulturförvaltningens förslag och motivering

Nedan följer kommentarer och bedömning i ärendet.

Sammanfattning
Den pågående coronapandemin har kraftigt påverkat regionens verksamhet och ekonomi under året. Flera av regionens nämnder och styrelser har tidvis tvingats att helt ställa om sin verksamhet. Detta har inneburit svårigheter att utifrån regionfullmäktiges beslut utföra ordinarie uppgifter, vilket i sin tur innebär att nämndens revisionsansvar i många fall är mycket svårt att bedöma.

Revisionen har fått anpassa sin granskning utifrån dessa förutsättningar. Därför bedömer revisionen inte nämndens ekonomi, verksamhet samt interna styrning och kontroll för 2020 utifrån den tregradiga skala som vanligen används.

Sammanfattningsvis avser nämnden att följa rekommendationerna med undantag av dokumentation informationssäkerhetsarbetet. Se vidare under ”Avrapporterade granskningar i delrapporterings-PM”.

Bakgrund
I den årliga revisionen prövas om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är

Bilagor: Årsrapport 2020

rättvisande samt om den interna styrningen och kontrollen är tillräcklig. Den årliga revisionen omfattar granskning och bedömning inom följande områden:

- Ekonomiskt och verksamhetsmässigt resultat
- Intern styrning och kontroll
- Räkenskaper

Nämnden ansvarar enligt reglementet för regionens verksamhet inom kulturområdet genom att bland annat ekonomiskt stödja kulturverksamhet av regionalt intresse och ha tillsyn över regionens konstbestånd. Nämnden är Region Stockholms arkivmyndighet enligt arkivlagen (1990:782) och ansvarar för att leda och samordna Region Stockholms arkiv- och informationshantering samt fullgör de uppgifter för regional biblioteksverksamhet som ankommer på regionen enligt bibliotekslagen (2013:801).

Revisionen har utförts enligt kommunallagen, regionens regler och anvisningar samt god revisionssed för kommunal verksamhet. Revisionen har utgått från revisionsplanen som fastställts av revisorsgrupperna och revisorskollegiet. I granskningen har revisorerna biträtts av regionens revisionskontor. Granskningen har genomförts av granskningsansvarig Jakob Hallén vid revisionskontoret och huvudansvarig revisor Rebecka Hansson med flera från företaget PricewaterhouseCoopers (Pwc).

Överväganden

-Ekonomiskt- och verksamhetsmässigt resultat

Det ekonomiska resultatet uppgår till ett positivt resultat på 0,5 miljoner kronor vilket innebär att mål om en ekonomi i balans har uppnåtts.

Fullmäktiges mål och uppdrag har i huvudsak uppnåtts. Det verksamhetsmässiga resultatet bedöms vara tillfredsställande. Det ekonomiska och verksamhetsmässiga resultatet bedöms, utifrån genomförd granskning, sammantaget som tillfredsställande. Bedömningen är oförändrad jämfört med 2018.

Regionledningskontoret har i anvisningar för årsrapporteringen angett att indikatorer som inte går att mäta på grund av coronapandemin inte ska ingå i målbedömningen och att nämnden ska kommentera detta i sin verksamhetsberättelse. Revisionen konstaterar att pandemin har haft mindre effekt på nämndens möjlighet att uppnå det verksamhetsmässiga resultatet, men medfört vissa svårigheter att mäta uppsatta indikatorer. Det verksamhetsmässiga resultatet, med undantag för de delar som inte kan mätas

på grund av coronapandemin, har i huvudsak uppnåtts.

Liksom revisionen tidigare år noterat fortsätter målet, möten med konstnärliga uttryck berikar regionens invånare, (med indikatorn andel av fastighetsinvesteringar i hälso- och sjukvården som används för konstnärlig gestaltning), att vara problematiskt att hantera för kulturnämnden då möjligheten att påverka måluppfyllelsen inte är inom nämndens egen kontroll.

Revisionen noterar att kulturnämnden har gulmarkerat måluppfyllelse på Fullmäktigeindikatorer även om de inte har uppnått fullmäktiges uppsatta målvärde. Enligt regionledningskontorets anvisningar kan målvärden för en indikator antingen vara grönmarkerad, vilket innebär att de uppnår målvärdet, eller rödmarkerade, vilket innebär att målvärdet inte är uppnått. För ovan menar förvaltningen att i it-verktyget Stödet, fanns möjlighet att även välja gul färg. Inga anvisningar fanns i stödet angående vilka färger som skulle väljas eller att gul färg inte fick väljas. Under 2019 användes även den gula färgen och anvisningar fanns i stödet avseende val av färger.

Det ekonomiska och verksamhetsmässiga resultatet bedöms, utifrån genomförd granskning, sammantaget i huvudsak ha uppnåtts.

-Intern styrning och kontroll

Nämndens arbete har under året påverkats i mindre utsträckning av den pågående coronapandemin. Kulturnämnden beslutade i april 2020 om särskild utlysning av kulturstöd med anledning av pandemin till ett belopp av 6,4 mnkr som möjliggjordes genom omdisponering av anslag inom egen budget.

För tre av elva granskade leverantörsfakturor har slutattestanten attesterat kostnader där denne själv deltagit. Dessa tillfällen rör händelser som omfattat hela personalen inom kulturförvaltningen, t.ex. julgåva. Revisionen bedömer att hanteringen av ledningsnära kostnader och representation fortsatt bör stärkas. Kulturförvaltningens ledning bör förtydliga i vilka situationer attestanten har rätt att attestera kostnader vid eget deltagande. Rekommendationen är att ledningen bör i attestordning förtydliga i vilka situationer attestant har rätt att attestera kostnader vid eget deltagande.

Revisionen noterar att kulturförvaltningen har inlett ett arbete med att utreda hur nämnden framöver kan hantera de nya principerna om fria nyttigheter. Arbetet har hittills främst inriktats mot avdelningen för konst. Revisionen menar att det är viktigt att nämnden tar ställning till hur ekonomin påverkas på längre sikt av de nya principerna, men ser ingen ekonomisk risk för nämnden gällande 2021.

Revisionen bedömer att nämnden, likt många andra styrelser och nämnder i regionen, bör stärka sitt arbetssätt och rutiner för hantering av protokoll. Rekommendationerna är att nämnden bör säkerställa följande: att beslut fattas i aktuella ärenden och att protokollen redovisar samtliga beslut på ett enkelt och begripligt sätt, att protokollen har ett tydligt justeringsdatum och att justering sker inom den tidsrymd som kommunallagen anger, att anslagsbevis tillkännages senast andra dagen efter justeringsdatumet och inte tas ner före överklagandetidens utgång, se till att protokollen är mer informativa, t.ex. att ärendebeskrivningarna utvecklas, så att läsarens förståelse av ärendet förenklas.

Avrapporterade granskningar i delrapporterings-PM

Revisionen har granskat om kulturnämnden har ett grundläggande systematiskt informationssäkerhetsarbete. Revisionen bedömde att kulturnämnden har påbörjat ett grundläggande systematiskt informationssäkerhetsarbete enligt regionstyrelsens riktlinjer. Ledningen rekommenderades att samla mål och skrivningar för informations-säkerhetsarbetet i ett och samma dokument så att en tydlighet erhålls. Rekommendationen har följts och mål och skrivningar finns samlade. För ovan menar förvaltningen att det inte finns flera dokument för informations-säkerhetsarbetet. Det finns dokument som avser informationshantering respektive GDPR. Områdena verkar ha blandats ihop.

Revisionen har granskat anläggningsredovisning och anläggningsregistret med tillhörande rutiner för att bedöma om det finns en tillräcklig intern kontroll vid aktiveringar av tillgångar, utrangeringar av tillgångar och avskrivningstider. Revisionen bedömde att det inte finns en tillräcklig intern kontroll i anläggningsredovisningen, exempelvis vid aktiveringar av tillgångar, utrangeringar av tillgångar och avskrivningstider. Revisionen noterade också att det finns investeringar som inte tagits upp i anläggningsregistret, att det finns differenser mellan ingående konton inom anläggningstillgångarna samt mellan ackumulerade anskaffningsvärden samt att förvaltningen inte har genomfört någon inventering av sina inventarier de senaste åren. Det råder enligt revisionens mening en stor osäkerhet kring ifall anläggningsregistret är aktuellt då det saknas rutiner för löpande kontrollera behov av utrangering. Tre rekommendationer lämnades till ledningen avseende att upprätta rutinbeskrivning för anläggningsredovisning, genomföra en genomgång av anläggningsregistret samt att säkerställa att det finns en överensstämmelse mellan rapporterings-och ekonomisystem inklusive anläggningsregistret. Förvaltningen menar att ovan tre nämnda rekommendationer har genomförts. En uppföljande granskning har ännu inte gjorts av revisionen.

Granskning utan väsentliga iakttagelser

Revisionen har även granskat arvoden till förtroendevalda utan väsentliga iakttagelser.

Uppföljning av tidigare lämnade rekommendationer

I tidigare revisionsrapporter har framförts ett antal rekommendationer avseende den interna styrningen och kontrollen. I bilaga 1 och 2 som ingår i regionrevisorernas årsrapport framgår hur rekommendationerna har hanterats.

-Räkenskaper

Avseende delårsrapport 2021-08-31 bedömer revisionen att redovisningen inte är i enlighet med lagstiftning och god redovisningssed samt att den inte ger en rättvisande bild av resultat och ställning per 2020-08-31. Bedömningen grundar sig på att bytet av redovisningsprincip för kostnadsredovisning av lämnade bidrag inte följer god redovisningssed då de lämnade bidragen ska kostnadsföras i samband med utbetalningen. Förvaltningen ändrade redovisningsprinciperna utifrån rekommendation från regionlednings-kontoret, Region Stockholm. Redovisningsprincipen är nu ändrad tillbaka till den som gällde tidigare. Kostnaden bokförs nu vid utbetalningen och följer därmed revisionens rekommendationer.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Beslutet ger inga övriga ekonomiska konsekvenser för kulturnämnden

Miljökonsekvenser av beslutet

Beslutet ger inga konsekvenser för miljön.

Beslutsexpediering

Regionrevisionen

Eva Bergquist
Förvaltningschef

Renée Roslycke
Avdelningschef

Regionrevisorerna

2021-03-29

Diarienummer
RK 2020-0014

Kulturnämnden

Årsrapport 2020
Kulturnämnden

Revisorerna i revisorsgrupp III beslutade 2021-03-29 att överlämna rapporten till kulturnämnden för yttrande senast 2021-08-31.

Paragrafen förklarades omedelbart justerad.

Anders Lönn
Ordförande
Digital signering

Christina Holmqvist
Sekreterare
Digital signering

Region Stockholm
Regionrevisorerna
Box 22230
104 22 Stockholm

Telefon: 08-737 25 00
E-post: landstingsrevisorerna.rev@sll.se

Säte: Stockholm
Org.nr: 232100-0016
www.sll.se

Besök oss: Hantverkargatan 25B, T-bana Rådhuset, se www.sl.se

REGIONREVISORERNA

Årsrapport 2020

Kulturnämnden

Region Stockholm

Regionrevisorerna

2021-03-29

Diarienummer
RK 2020-0014

Kulturnämnden

Årsrapport 2020
Kulturnämnden

Revisorerna i revisorsgrupp III beslutade 2021-03-29 att överlämna rapporten till kulturnämnden för yttrande senast 2021-08-31.

Paragrafen förklarades omedelbart justerad.

Anders Lönn
Ordförande
Digital signering

Christina Holmqvist
Sekreterare
Digital signering

Visma Addo ID-nummer : fd24192d-3296-48a7-b9af-044bdbf319d4

Region Stockholm
Regionrevisorerna
Box 22230
104 22 Stockholm

Telefon: 08-737 25 00
E-post: landstingsrevisorerna.rev@sll.se

Säte: Stockholm
Org.nr: 232100-0016
www.sll.se

Besök oss: Hantverkargatan 25B, T-bana Rådhuset, se www.sl.se

Sammanfattning – Kulturnämnden

I den årliga revisionen prövas om verksamheten bedrivits på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om den interna styrningen och kontrollen varit tillräcklig samt om räkenskaperna är rättvisande.

Den pågående coronapandemin har kraftigt påverkat regionens verksamhet och ekonomi under året. Flera av regionens nämnder och styrelser har tidvis tvingats att helt ställa om sin verksamhet. Detta har inneburit svårigheter att utifrån regionfullmäktiges beslut utföra ordinarie uppgifter, vilket i sin tur innebär att nämndens revisionsansvar i många fall är mycket svårt att bedöma. Revisionen har fått anpassa sin granskning utifrån dessa förutsättningar. Därför bedömer revisionen inte nämndens ekonomi, verksamhet samt interna styrning och kontroll för 2020 utifrån den tregradiga skala som vanligen används.

De förtroendevalda revisorerna har vad gäller ansvarsprövningen i sitt underlag till fullmäktige fortfarande att ta ställning till hur ekonomi, verksamhet samt intern styrning och kontroll har skötts i relation till respektive verksamhets påverkan av coronapandemin.

Ekonomiskt och verksamhetsmässigt resultat

Nämndens ekonomi har under året påverkats i mindre utsträckning av den pågående coronapandemin. Årets resultat uppgår till 0,5 mnkr, medan fullmäktiges resultatkrav uppgår till 0 mnkr. Revisionen konstaterar att fullmäktiges mål om en ekonomi i balans därmed uppnåtts.

Regionledningskontoret har i anvisningar för årsrapporteringen angett att indikatorer som inte går att mäta på grund av coronapandemin inte ska ingå i målbedömningen och att nämnden ska kommentera detta i sin verksamhetsberättelse. Revisionen konstaterar att pandemin har haft mindre effekt på nämndens möjlighet att uppnå det verksamhetsmässiga resultatet, men medfört vissa svårigheter att mäta uppsatta indikatorer. Det verksamhetsmässiga resultatet, med undantag för de delar som inte kan mätas på grund av coronapandemin, har i huvudsak uppnåtts.

Liksom revisionen tidigare år noterat fortsätter målet möten med konstnärliga uttryck berikar regionens invånare med indikatorn *andel av fastighetsinvesteringar i hälso- och sjukvården som används för konstnärlig gestaltning* att vara problematiskt att hantera för kulturnämnden då möjligheten att påverka måluppfyllelsen inte är inom nämndens egen kontroll.

Det ekonomiska och verksamhetsmässiga resultatet bedöms, utifrån genomförd granskning, sammantaget i huvudsak ha uppnåtts.

Intern styrning och kontroll

Nämndens arbete har under året påverkats i mindre utsträckning av den pågående coronapandemin. Kulturnämnden beslutade i april 2020 om särskild utlysning av kulturstöd med anledning av pandemin till ett belopp av 6,4 mnkr som möjliggjordes genom omdisponering av anslag inom egen budget.

Revisionen bedömer att nämnden bör stärka sitt arbetssätt och rutiner för hantering av protokoll. Det gäller t.ex. justering för att nämndens beslut ska kunna vinna laga kraft och för att säkra att regionens invånare har möjlighet till laglighetsprövning i enlighet med kommunallagen.

Nämnden bedöms på en övergripande nivå, utifrån de förutsättningar som pandemin inneburit, haft tillräckliga rutiner för nämndens interna styrning och kontroll.

Räkenskaper

Årsbokslutet är i allt väsentligt upprättat enligt god redovisningssed, enligt regionens anvisningar och bedöms ge en rättvisande bild av årets resultat och ställning. Räkenskaperna bedöms vara rättvisande.

Innehåll

1 Årlig granskning 1

2 Ekonomiskt och verksamhetsmässigt resultat 1
2.1 Ekonomiskt resultat 1
2.2 Verksamhetsmässigt resultat 3

3 Intern styrning och kontroll 6
3.1 Ekonomi- och verksamhetsstyrning 6
3.2 Ledningsnära kostnader och representation 6
3.3 Konst- och kulturrelaterade tjänster 7
3.4 Granskning av nämndens protokoll 8
3.5 Avrapporterade granskningar i delrapporterings-PM 11
3.6 Granskningar utan väsentliga iakttagelser 12
3.7 Uppföljning av tidigare lämnade rekommendationer 12

4 Räkenskaper 12
4.1 Årsbokslutet inklusive verksamhetsberättelse (förvaltningsberättelse) 12

5 Nämndens yttrande över delrapporterings-PM 2020 13

Bilaga 1 Sammanställning och uppföljning av rekommendationer till nämnden

Bilaga 2 Sammanställning och uppföljning av rekommendationer till ledningen

Bilaga 3 Bedömningsmål och bedömningskriterier

Bilaga 4 Yttrande över delrapport 2020

Förteckning över under året lämnade PM

Följande PM har från revisionskontoret lämnats till ledningen för förvaltningen:

Granskning av kulturnämndens protokoll

1 Årlig granskning

I den årliga revisionen prövas om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande samt om den interna styrningen och kontrollen är tillräcklig. Den årliga revisionen omfattar granskning och bedömning inom följande områden:

- Ekonomiskt och verksamhetsmässigt resultat
- Intern styrning och kontroll
- Räkenskaper

Nämnden ansvarar enligt reglementet för regionens verksamhet inom kulturområdet genom att bland annat ekonomiskt stödja kulturverksamhet av regionalt intresse och ha tillsyn över regionens konstbestånd. Nämnden är Region Stockholms arkivmyndighet enligt arkivlagen (1990:782) och ansvarar för att leda och samordna Region Stockholms arkiv- och informationshantering samt fullgör de uppgifter för regional biblioteksverksamhet som ankommer på regionen enligt bibliotekslagen (2013:801).

Revisionen har utförts enligt kommunallagen, regionens regler och anvisningar samt god revisionssed för kommunal verksamhet. Revisionen har utgått från revisionsplanen som fastställts av revisorsgrupperna och revisorskollegiet.

I granskningen har revisorerna biträtts av regionens revisionskontor. Granskningen har genomförts av granskningsansvarig Jakob Hallén vid revisionskontoret och huvudansvarig revisor Rebecka Hansson m.fl. vid PwC.

2 Ekonomiskt och verksamhetsmässigt resultat

I detta avsnitt görs en bedömning av om nämnden uppnått fullmäktiges ekonomiska och verksamhetsmässiga mål och givna uppdrag samt följt de beslut, riktlinjer och föreskrifter som gäller för verksamheten. Bedömningsmålen och bedömningskriterierna framgår av bilaga 3.

2.1 Ekonomiskt resultat

	Budget 2020	Bokslut 2020	Bokslut 2019
Resultaträkning (mnkr)			
Verksamhetens intäkter	595	589	580
Verksamhetens kostnader inkl. avskrivningar och finansnetto	-595	-588	-578
Årets resultat	**0**	**0,5**	**2,1**
Balansomslutning (mnkr)	56	54	55
Årsarbetare (antal)	112	112	112

Årets resultat uppgår till 0,5 mnkr. Revisionen konstaterar att fullmäktiges mål om en ekonomi i balans därmed uppnåtts.

2.1.1 Jämförelse med budget 2020

Verksamhetens *intäkter* uppgår till 589 mnkr, vilket är 6 mnkr (1 procent) lägre än budgeterat. Avvikelsen beror på att de övriga intäkterna blev 8,2 mnkr lägre än budget på grund av en eftersläpning av faktureringar för konst. Intäkterna för övriga bidrag överstiger budget med 2,1 mnkr. Den huvudsakliga orsaken är sparade statsbidrag från tidigare år som intäktsförts gällande Regionbiblioteket med 1,5 mnkr. Ej budgeterat kulturstöd från Botkyrka kommun bidrar med 0,4 mnkr. Dessutom har tillfällig ersättning för sjuklönekostnader kunnat sökas från staten med 0,2 mnkr på grund av pandemin.

Verksamhetens *kostnader,* exkl. avskrivningar och finansiella poster, uppgår till 587 mnkr, vilket är 6 mnkr (ca 1 procent) lägre än budgeterat. Av budgetavvikelsen är 10,4 mnkr hänförbart till lägre övriga kostnader. Detta beror på lägre kostnader för konstkonsulter och inköp av konst med 4,7 mnkr samt felaktigt inlagd budget för lokalhyror med 0,7 mnkr (där motsvarande underskott uppkommer under lokalkostnader). Vidare har Regionbiblioteket haft 1,7 mnkr lägre kostnader än budget avseende bl.a. konsultarvoden, tryckkostnader och övriga uppdragstagare. Konsekvenser på grund av pandemin är lägre kostnader motsvarande 3,3 mnkr för evenemang- och konferenskostnader, Kompetenscentrum för kultur och hälsa, det beställningsbara utbudet samt resor.

Kostnaderna för personal, inklusive inhyrd personal, överstiger budget med 0,8 mnkr. Det beror främst på ökad semester- och löneskuld med 0,5 mnkr på grund av längre uttag av semester under pandemin. För övriga personalkostnader redovisas ett överskott med 0,4 mnkr där orsaken är lägre kostnader avseende utbildning och interna konferenser, också på grund av pandemin. Kostnaden för inhyrd personal är 0,3 mnkr högre än budget.

För lämnade bidrag redovisas ett underskott gentemot budget med 2,0 mnkr. Underskottet beror huvudsakligen på extra stöd om 2,6 mnkr utöver budget till kulturella aktörer (se vidare 3.1). Återlämnade bidrag för kulturprojekt som inte genomförts gav ett överskott med 0,5 mnkr. Färre antal kulturarrangemang inom vården på grund av pandemin medförde ett överskott med 0,1 mnkr. Resultatet för lokalkostnader visar ett underskott med 1,5 mnkr som främst beror på att vissa hyreskostnader finns budgeterade under övriga kostnader där ett överskott med 0,7 mnkr redovisas. Resterande 0,8 mnkr beror på en ökad lokalhyra för anpassning av kontorslokaler samt ökade hyreskostnader för förvaring av konst som inte finns i budget. Gällande it- och telekostnader noteras ett underskott med 0,2 mnkr på grund av ökade kostnader för mobil- och datakommunikation.

Årets *investeringar* uppgår till 2,2 mnkr, att jämföra med fullmäktiges budget på 5,6 mnkr. Budgetavvikelsen beror på att kostnaderna för ombyggnation av kulturförvaltningens lokaler och inredning blev lägre än budgeterat.

Ytterligare en orsak är att färre servrar än planerat har bytts ut på Regionarkivet.

Avvikelser i förhållande till budget har i huvudsak analyserats och kommenterats på ett tillfredställande sätt i nämndens verksamhetsberättelse. Då coronapandemins inverkan på ekonomin påverkat regionens verksamheter, om än i olika grad, försvåras jämförelser med året innan. Revisionen gör därför inte jämförelser med utfall för 2019 för någon av regionens styrelser eller nämnder.

2.1.2 Bedömning av ekonomiskt resultat

Revisionen bedömer att fullmäktiges mål om ekonomi i balans har uppnåtts i och med att resultatet överstiger resultatkravet.

2.2 Verksamhetsmässigt resultat

2.2.1 Måluppfyllelse

Regionledningskontoret har i anvisningar för verksamhetsberättelsen angett att indikatorer som inte går att mäta på grund av coronapandemin inte ska ingå i målbedömningen och att nämnden ska kommentera detta i sin verksamhetsberättelse.

Målet kulturupplevelser tillgängliga för regionens invånare genom strategisk samordning och stödgivning har inte uppnåtts. Indikatorn *andel kulturaktörer som anser att Region Stockholm bidrar med kulturupplevelser till länets invånare* har enligt förvaltningen inte kunnat uppskattas under 2020 då den skulle ha mätts under Stockholmstinget[1] som ställdes in till följd av pandemin. Utfallet för indikatorn *andel kommuner som anser att Region Stockholm bidrar med kulturupplevelser för länets invånare* är 73% att jämföra med fullmäktiges mål på minst 80%. Indikatorn har mätts genom en utvärdering av årets dialogmöten med företrädare samt förvaltningschefer inom kultur och fritid eller motsvarande för regionens 26 kommuner. Tjugo kommuner besvarade enkäten varav 19 instämde eller instämde helt i påståendet att kulturförvaltningen genom dialogmötet hade bidragit till att samordna regionens kultur och föreningsliv.

Målet bildning i en växande region mäts genom två indikatorer och uppnås genom att målvärdet för indikatorn *andel kunder som använder regionarkivets digitala tjänster för ökad kunskap och information* nås. Målvärdet uppnås dock inte för indikatorn *andel studieförbund och folkhögskolor som anser att Region Stockholm på ett tydligt sätt strategiskt samordnar*

[1] Stockholmstinget är en mötesplats för personer som arbetar med att stärka kulturens, idrottens, folkbildningens och föreningslivets roll i det regionala utvecklingsarbetet. Kulturförvaltningen i Region Stockholm har genom Stockholmstinget tagit initiativ till en återkommande mötesplats och syftar till att fortsätta utveckla regionen till att bli mer attraktiv och kreativ. Stockholmstinget vänder sig till regionala och kommunala politiker och tjänstepersoner, företrädare för civilsamhällets organisationer, det fria kulturlivet samt verksamma inom berörda myndigheter, akademier och forskning.

folkbildningen i Stockholmsregionen. Indikatorn var tänkt att mätas genom en fråga till folkhögskolor och studieförbund i samband med redovisning av bidrag 2020. Förvaltningen gjorde dock bedömningen att frågan varit svår att svara på för aktörerna då arbetet med Folkbildningsstrategi för Stockholmsregionen med anledning av pandemin försenats något och inte gått på remiss enligt ursprunglig tidplan.

Målet möten med konstnärliga uttryck berikar regionens invånare som mäts med indikatorn *andel av fastighetsinvesteringar i hälso- och sjukvården som används för konstnärlig gestaltning* har inte uppnåtts. Revisionen har under ett flertal år konstaterat att uppföljningen av procentsregeln av flera skäl är problematisk. Definitionen av investeringskostnaden är oklar och det är svårt att i ett tidigt skede veta omfattningen av olika ytor, dvs. om de ska klassas som vårdlokaler eller övriga lokaler och därmed i förlängningen konstanslagets storlek.

Under 2020 har Locum avslutat tio investeringar som genererat konstanslag till en total summa om 9 mnkr. Enligt Locum uppgår det genomsnittliga utfallet för konstanslaget till 0,6 procent av det sammantagna investeringsbeloppet på 1,5 mdr vilket är lägre än vad regionfullmäktige beslutat om. Hur stor avvikelse det handlar om går inte att avgöra då redovisningen från Locum inte specificerar vilka av investeringarna som skulle ha genererat 1 respektive 2 procent i konstanslag[2]. Revisionen har tidigare konstaterat att Locum inte särredovisar kostnader för konst i vårdlokaler respektive övriga lokaler i sin redovisning till kulturnämnden. Kulturförvaltningen anger att de heller inte har något underlag för att kvalitetssäkra att beställningar av konstprojekt kommer förvaltningen tillhanda för de investeringar som enligt Ekonomihandboken ska generera konstanslag.

Målen ett resultat i balans, hållbar investeringsutveckling, kärnverksamheten ska prioriteras, hög innovations- och digitaliseringsgrad samt delaktighet i kultur- och föreningsliv för en hållbar region har samtliga uppnåtts.

Avseende målet social hållbarhet uppger nämnden att målet genom indikatorn *nämnden har utifrån sitt uppdrag genomfört aktiviteter avseende social hållbarhet* har uppnåtts. Nämnden menar att den genom ordinarie och extra stödgivning under 2020 långsiktigt bidragit till regionens sociala hållbarhet genom att skapa förutsättningar för kulturlivets utövare att verka trots de begränsningar som pandemin inneburit. Nämnden anger att stöd till kultur- och föreningsliv huvudsakligen har gått till verksamheter för barn och unga i syfte att öka barns och ungas delaktighet och inflytande. Vidare anger

[2] Anvisningar i regionens Ekonomihandbok ligger till grund för procentsregeln och anger att ”konstnärlig utsmyckning ska planeras med utgångspunkten i den av fullmäktige beslutade investeringsbudgeten och där angivna byggnadsinvesteringar enligt följande:

- 2% av produktionskostnaden för vårdlokaler vid sjukhus, sjukhem, vårdhem och barnhem samt övrigt sluten vård.
- 1% av produktionskostnaden för administrativa lokaler, lokaler för öppen vård samt skolor.

nämnden att all kulturnämndens stödgivning är bärare av perspektiv på jämställdhet, jämlikhet och tillgänglighet. Kulturnämndens beslut om att inte genomföra några fördjupade uppföljningar av stödgivningen år 2020 innebär att den planerade uppföljningen med fokus på tillgänglighetsfrågor genom stickprov skjuts fram till 2021. Nämnden anger själv att måluppfyllelsen därför kan diskuteras, men ser inga tecken på att måluppfyllelsen för arbetet med social hållbarhet inom nämndens ansvarsområde försämrats under året.

Målet samhällsviktiga funktioner upprätthålls vid extraordinära händelser och klimatförändringar har nåtts. Indikatorn *nämnden har förmåga att hantera extraordinära händelser* har dock inte uppnåtts då det inte har skett någon övning eller utbildning i krisledning under 2020.

Region Stockholms klimatpåverkan ska minska mäts genom två indikatorer. Indikatorn *Klimatpåverkan från tjänsteresor, ton koldioxidekvivalenter* uppnår målvärdet vilket innebär att även målet uppnås. För indikatorn *Andel nollutsläppsfordon av de ägda och leasade fordonen inom nämnden* har målet inte uppnåtts då kulturförvaltningens enda fordon drivs på biogas vilket inte räknas som ett nollutsläppsfordon.

Målet attraktiv arbetsgivare har uppnåtts då indikatorerna *personalomsättning*, *medarbetarindex* samt *andelen sjukfrånvaro i relation till ordinarie arbetstid* har nåtts. För indikatorn *ledarskapsindex* är utfallet 76 vilket är bättre än förra årets resultat på 72 men något under fullmäktiges målvärde på 78. Indikatorerna *andel av medarbetarna som uppger att de under året haft ett individuellt medarbetarsamtal med sin närmaste chef* samt *andel av medarbetare som utsätts för kränkande särbehandling som har samband med arbetet* har inte kunnat mätas eftersom de inte ingick i årets förkortade medarbetarenkät. Inte heller har målet systematisk kompetensförsörjning inte kunnat följas upp då indikatorn *kompetensutvecklingsindex* inte ingått i årets medarbetarenkät.

Revisionen noterar att kulturnämnden har gulmarkerat måluppfyllelse på fullmäktigeindikatorer[3] även om de inte har uppnått fullmäktiges uppsatta målvärde. Enligt regionledningskontorets anvisningar[4] kan målvärden för en indikator antingen vara grönmarkerad, vilket innebär att de uppnår målvärdet, eller rödmarkerade, vilket innebär att målvärdet inte är uppnått.

2.2.2 Bedömning av verksamhetsmässigt resultat

Revisionen konstaterar att pandemin har haft mindre effekt på nämndens möjlighet att uppnå det verksamhetsmässiga resultatet, men medfört vissa svårigheter att mäta uppsatta indikatorer. Det verksamhetsmässiga

[3] Avser *Andel nollutsläppsfordon av de ägda och leasade fordonen inom nämnden, Nämnden har förmåga att hantera extraordinära händelser*, *Ledarskapsindex*, *Andel kulturaktörer som anser att Region Stockholm bidrar med kulturupplevelser till länets invånare* samt *Andel studieförbund och folkhögskolor som anser att Region Stockholm på ett tydligt sätt strategiskt samordnar folkbildningen i Stockholmsregionen*.
[4] Regionledningskontoret, anvisningar rapportering 2020.

resultatet, med undantag för de delar som inte kan mätas på grund av coronapandemin, har i huvudsak uppnåtts. Måluppfyllelsen har i huvudsak analyserats och kommenterats på ett tillfredsställande sätt i verksamhetsberättelsen.

Liksom revisionen tidigare år noterat fortsätter målet möten med konstnärliga uttryck berikar regionens invånare med indikatorn *andel av fastighetsinvesteringar i hälso- och sjukvården som används för konstnärlig gestaltning* att vara problematiskt att hantera för kulturnämnden då möjligheten att påverka måluppfyllelsen inte är inom nämndens egen kontroll.

3 Intern styrning och kontroll

I detta avsnitt görs en bedömning av hur nämnden tar ansvar för att det finns en intern styrning och kontroll som leder till måluppfyllelse och regelefterlevnad. Bedömningsmålen och bedömningskriterierna framgår av bilaga 3.

3.1 Ekonomi- och verksamhetsstyrning

Nämnden har i delrapporten för 2020 prognostiserat årets resultat till 0 mnkr, utfallet blev 0,5 mnkr högre än prognosen i delårsrapporten.

Kulturnämnden beslutade 15 april 2020 om särskild utlysning av kulturstöd med anledning av pandemin till ett belopp av 6,4 mnkr. Det möjliggjordes genom omdisponering av anslag inom egen budgetram där 2,6 mnkr avsåg medel från andra kontogrupper än lämnade bidrag. Beloppet som betalades ut blev således ingen merkostnad för nämnden. Stödet fördelades 2020-05-27[5] (nämndmöte) och 2020-05-28 (på delegation) till totalt 39 kulturaktörer. Stödet var öppet att söka för intäktsbortfall, oförutsedda kostnader eller merkostnader för förändrad, uppskjuten eller inställd verksamhet eller andra faktorer som påverkat verksamheten på grund av pandemin. Till grund för bedömning låg kulturnämndens kriterier för samtliga ordinarie kulturstöd.

3.2 Ledningsnära kostnader och representation

Revisionen har granskat ledningsnära kostnader och representation för perioden september till december 2020. Elva leverantörsfakturor/redovisningstransaktioner har granskats.

För tre av elva granskade leverantörsfakturor har slutattestanten attesterat kostnader där denne själv deltagit. Dessa tillfällen rör händelser som omfattat hela personalen inom kulturförvaltningen, t.ex. julgåva. Enligt kulturförvaltningens attestordning har attestant endast rätt att attestera kostnader vid de tillfällen då attestanten själv deltar vid avtackning samt firande av högtidsdagar. Tidigare lämnad rekommendation[6] om att kulturförvaltningens ledning bör säkerställa att regler kring attest följs kvarstår således och kommer

[5] § 48 2020/582 Beslut om Särskild utlysning av kulturstöd med anledning av coronapandemin.
[6] Kulturnämndens årsrapport 2015, RK 201505-0050.

att följas upp igen i kommande granskningar. Revisionen noterar också att en av leverantörsfakturorna/ redovisningstransaktionerna är felkonterad. Denna avser konferenskostnader, men är bokförd på konto för personalrepresentation.

Bedömning

Revisionen bedömer att hanteringen av ledningsnära kostnader och representation fortsatt bör stärkas. Kulturförvaltningens ledning bör förtydliga i vilka situationer attestanten har rätt att attestera kostnader vid eget deltagande.

Rekommendationer:

- Ledningen bör i attestordning förtydliga i vilka situationer attestant har rätt att attestera kostnader vid eget deltagande.

3.3 Konst- och kulturrelaterade tjänster

Revisionen granskade i kulturnämndens årsrapport 2019[7] konsekvenser av införande av principen om fria nyttigheter och kulturnämndens arbete med att skapa förutsättningar för att ta betalt för sina tjänster. Enligt fullmäktiges budget[8] är en styrande princip att nämnder och bolag ska bära sina egna kostnader och att s.k. fria nyttigheter ska begränsas. Enligt reglementet[9] ska kulturnämnden ”mot ersättning erbjuda nämnder och bolag konst- och kulturrelaterade tjänster”. Kulturnämnden arbetar än så länge främst utifrån principen ”fri nyttighet” och finansierar sin verksamhet via regionbidraget. Utformningen av det nya reglementet möjliggör dock för kulturnämnden att erbjuda tjänster inom konst- och kultur mot betalning till Region Stockholms verksamheter.

Vid årsgranskningen 2019 var kulturförvaltningens målsättning att debitering av tjänster ska kunna gälla från och med 1 januari 2021. Denna målsättning har inte gått att nå. Vid årets granskning framkommer att förvaltningen har lyft frågan med Locum och även givit Locum underlag för vad olika tjänster kostar. Locum har aviserat att de behöver göra en internutredning innan de kan ta ställning i frågan och återuppta dialogen med kulturförvaltningen. Locums inblandning beror på att det i fullmäktiges budget 2020 tydliggörs att fastighets- och servicenämnden (FSN) ansvarar för den konst som nämnden äger[10] och därmed också ansvarar för de kostnader som uppkommer vid till exempel evakuering, lagring och underhåll. Eftersom FSN inte har någon egen personal sköter Locum den praktiska hanteringen kring ägandet av

[7] Årsrapport 2019 Kulturnämnden, RK 2019-0030.
[8] Budget 2019 Region Stockholm, LS 2017-1455 samt Budget 2020 Region Stockholm, RS 2019-0829.
[9] Reglemente för regionstyrelsen och övriga nämnder, LS 2018-0731.
[10] Den konst som köpts inom ramen för investeringar i sjukvården.

konsten. Kulturförvaltningen uppger att målet är att kunna erbjuda tjänster mot betalning någon gång under 2021.

3.3.1 Bedömning

Revisionen noterar att kulturförvaltningen har inlett ett arbete med att utreda hur nämnden framöver kan hantera de nya principerna om fria nyttigheter. Arbetet har hittills främst inriktats mot avdelningen för konst. Revisionen menar att det är viktigt att nämnden tar ställning till hur ekonomin påverkas på längre sikt av de nya principerna, men ser ingen ekonomisk risk för nämnden gällande 2021.

3.4 Granskning av nämndens protokoll

Nämnders protokoll har flera läsare: nämndens ledamöter, förvaltningar, medborgare och mottagare av de beslut som fattas av nämnden. Givet detta är det är viktigt att protokollen är informativa, tydliga, enkla och begripliga. Revisionen har därför granskat nämndens protokoll under 2020 för att bedöma om dessa uppfyller kraven i kommunallagen och språklagen. Granskningen har tidigare genomförts vid andra nämnder och styrelser i regionen.

Granskningen har genomförts genom dokumentstudier och intervju med systemförvaltare, tillika nämndsekreterare, vid verksamhets- och ledningsstöd kulturförvaltningen. Protokollsgranskningen omfattar sju protokoll: 2020-02-19, 2020-04-15, 2020-05-27, 2020-06-24, 2020-09-23, 2020-10-21 och 2020-12-16. Samtliga protokoll är förda i samma protokollsmall och i kronologisk ordning, samt finns att tillgå på regionens webbplats.

3.4.1 Översikt granskningens resultat

I nedanstående tabell redovisas resultatet av protokollsgranskningen. Därefter följer kommentarer till kontrollområden som enligt revisionen bör förbättras. En redogörelse för revisionens iakttagelser har överlämnats i en promemoria till ledningen för kulturförvaltningen.

Tabellen är färgkodad där:

Grön innebär att resultatet enligt revisionen är tillräckligt.

Gul innebär att resultatet enligt revisionen inte är helt tillräckligt.

Röd innebär att resultatet enligt revisionen inte är tillräckligt.

Kontrollområde	**Bedömningsgrund**	**2020-02-19**	**2020-04-15**	**2020-05-27**	**2020-06-24**	**2020-09-23**	**2020-10-21**	**2020-12-16**
Närvaro Protokollen redovisar vilka ledamöter som tjänstgjort och vilka ledamöter som deltagit i besluten	5 kap. 66–67 §§ (KL)							
Protokollen redovisar jävssituationer	6 kap. 27, 30 § (KL).							
Beslutsför Protokollen redovisar vilka förslag och yrkanden som lagts fram och inte tagits tillbaka.	5 kap. 67 § (KL)							
Beslut	5 kap. 67 § (KL)	§ 12						§ 89

Protokoll redovisar vilka beslut som fattats.								
Av fattade beslut är följande beslut otydliga.	5 kap. 67 § (KL) och 11 § språklagen	§ 11, § 12, § 19				§ 69, § 72		§ 89, § 93, § 94
Justering Protokollet är justerat inom 14 dagar och anslagsbeviset har tillkännagetts senast andra dagen efter justeringen. Av anslagsbeviset framgår vart protokollet finns tillgängligt och vilken dag det har tillkännagetts. Anslagsbeviset får inte tas bort före överklagandetidens utgång.	5 kap. 69–70 §§ (KL), 8 kap 12 § (KL)	Justerat 2020-05-29	Justerat 2020-04-24	Justerat 2020-05-29	Justerat 2020-06-26	Justerat 2020-09-30	Justerat 2020-10-28	Justerat 2021-01-14
Personalföreträdare Närvarar personalföreträdare i enlighet med kommunallagen	7 kap. 13 § (KL)							
Språk Språket är vårdat, enkelt och begripligt	11 § språklagen							

3.4.2 Redovisning av ärenden

Samtliga ärenden redovisas med en ärendetitel och i s.k. beslutsärenden redovisas även dess diarienummer och nämndens beslut. Ärendena innehåller rubriker som ”ärendebeskrivning”, ”beslutsunderlag”, ”beslut”, ”yrkanden”, ”beslut expedieras till” och ”särskilt uttalande”.

Protokollens ärendebeskrivningar varierar i omfattning. Vissa ärendebeskrivningar är mycket korta och innehåller lite information. Det gör att det blir svårt för läsaren att förstå vad ärendet innehåller utan att gå igenom ärendets beslutsunderlag.

3.4.3 Beslut

Enligt intervjuer kvalitetssäkras ärenden inklusive förslag till beslut (beslutsmeningar) i beredningen av handläggaren, dennes chef, förvaltningschefen och slutligen av nämndens sekreterare. Det finns ingen förvaltningsgemensam standard att utgå ifrån vid formulerandet av förslag till beslut. Följden blir, som granskningen visar, att s.k. beslutsärenden inte formuleras konsekvent.[11] Det finns också exempel på beslut som inte formuleras i samma tempusformer.[12] Nämnden har även fattat ett antal beslut som av olika anledningar är otydliga och svåra att förstå.[13] Flera av dessa beslut rör nämndens bidragshantering.

Enligt reglementet är kulturnämnden Region Stockholms arkivmyndighet enligt arkivlagen (1990:782). Kulturnämnden beslutar i enlighet med detta om åtgärder till följd av inspektion gällande informationshantering och arkiv. Under 2020 har kulturnämnden beslutat i tre inspektionsärenden. Kulturnämndens beslut var att den aktuella nämnden ”ska” utföra åtgärder. Enligt

[11] Exempel på beslut är: ”ärendet förklaras omedelbart justerat” samt ”beslutet sker med omedelbar justering” och ”fastställa kulturnämndens delårsrapport per den 31 augusti 2020 enligt förvaltningens förslag” samt ”anvisningarna Bevarande- och gallringsplan för information inom inköp och upphandling fastställs”.
[12] Exempel på beslut är: ”kulturnämnden godkänner informationen i underlaget” och ”godkännande av konstprogrammet för Konstväxlingar 2020–2021, tillfälliga utställningar i Stockholms tunnelbana.”
[13] Se 2020-02-19 §§ 11-12, 2020-09-23 § 69, § 72, 2020-12-16 § 89, § 94.

Nya föreskrifter för informationshantering och arkiv inom Region Stockholm[14] lämnar nämnden förelägganden. Det innebär att kulturnämnden enbart kan besluta om att förelägga en annan nämnd, inte ge ett bestämmande direktiv till den nämnden att den ska utföra något.

Vidare har nämnden behandlat flera s.k. informationsärenden som nämnden inte har fattat något beslut i, dvs. inte gjort ett ställningstagande till informationen. Ett exempel är ett informationsärende om upptäckt omfattande bedrägeri i ett studieförbund.[15]

3.4.4 Justering

Protokollen är justerade av nämndens ordförande och vald justerare.

Justeringsdatumet styr när anslagsbeviset ska vara senast tillkännagivet, som sedan startar överklagandetiden. I vårens protokoll[16] bestämde nämnden att protokollet skulle justeras ett visst datum, detta har inte efterlevts då protokollen justerats vid ett annat datum. Tre protokoll[17] har två olika justeringsdatum, vilket gör det otydligt när protokollet justerades. Två[18] protokoll justerades efter mer än 14 dagar.[19] Det gör att kommunallagens ordningsbestämmelse om justering inom 14 dagar inte följts. Vidare har nämnden beslutat att ett antal paragrafer (ärenden) i fyra protokoll[20] skulle justeras omedelbart. Justering ska ske i anslutning till sammanträdet för att det ska betraktas som omedelbar justering. Ett av protokollen (2020-05-27) justerades i anslutning till sammanträdet medan justering av övriga protokoll tog längre tid vilket inte är att betrakta som omedelbar justering.

Enligt kommunallagen ska ett så kallat anslagsbevis tillkännages på regionens anslagstavla senast två dagar från justeringsdatumet. Enbart för protokollet från decembermötet har ett anslagsbevis upprättats. [21] För övriga protokoll har anslagsbevis inte upprättats, vilket inneburit att nämndens beslut i dessa protokollet inte vunnit laga kraft.

3.4.5 Språklagen

Som tidigare beskrivits (se 2.1.2) finns exempel på beslut som är otydliga och medför svårigheter för läsaren att förstå.

---

[14] RS 2019-0549.
[15] 2020-02-19: § 3 information om situationen gällande studieförbund som under sommaren 2019 upptäckt omfattande bedrägeri med inrapporterade timmar och anslutna föreningar knutet till Järvaområdet.
[16] 2020-02-19, 2020-04-15, 2020-05-27 och 2020-06-24.
[17] 2020-02-19, 2020-06-24 och 2020-12-16.
[18] 2020-02-19 och 2020-12-16.
[19] Revisionen har utgått ifrån det datum som sista justeringspersonen (ordförande eller justerare) justerade protokollet.
[20] 2020-02-19, 2020-05-27, 2020-09-23 och 2020-12-16.
[21] Det anger: protokollet vid det aktuella sammanträdet har justerats och datum för justeringen, datum för anslagsbeviset uppsättande och nedtagande samt att protokollet finns tillgängligt på kulturförvaltningens kontor samt på regionens webbplats.

3.4.6 Bedömning

Revisionen bedömer att nämnden, likt många andra styrelser och nämnder i regionen, bör stärka sitt arbetssätt och rutiner för hantering av protokoll. För att underlätta för externa läsare, t.ex. medborgare och mottagare av besluten, att ta del av nämndens ställningstagande anser revisionen att besluten bör formuleras på ett enkelt och läsvänligt sätt i enlighet med språklagen. Beslut bör också formuleras mera konsekvent och enhetligt. När det gäller informationsärenden bör nämnden, när så är relevant och informationen är av stor vikt, ta ställning till informationen som ges i form av ett beslut. Mer informativa protokoll, t.ex. ärendebeskrivning och redovisning av besluten, skulle också underlätta för externa läsare.

När det gäller justering, såväl ordinarie som omedelbar justering, bedömer revisionen att kulturnämnden bör säkerställa att kommunallagens bestämmelser om justering och tillkännagivande av anslagsbeviset följs. Detta för att nämndens beslut ska kunna vinna laga kraft och för att säkra att regionens invånare har möjlighet till laglighetsprövning i enlighet med kommunallagen.

Rekommendationer

Nämnden bör:

- säkerställa att beslut fattas i aktuella ärenden och att protokollen redovisar samtliga beslut på ett enkelt och begripligt sätt.
- säkerställa att protokollen har ett tydligt justeringsdatum och att justering sker inom den tidsrymd som kommunallagen anger.
- säkerställa att anslagsbevis tillkännages senast andra dagen efter justeringsdatumet och inte tas ner före överklagandetidens utgång.
- se till att protokollen är mer informativa, t.ex. att ärendebeskrivningarna utvecklas, så att läsarens förståelse av ärendet förenklas.

3.5 Avrapporterade granskningar i delrapporterings-PM

Delar av årets granskning har tidigare avrapporterats i delrapporterings-PM för nämnden. Nedan sammanfattas väsentliga iakttagelser från denna rapport.

Granskning av informationssäkerhet

Revisionen har granskat om kulturnämnden har ett grundläggande systematiskt informationssäkerhetsarbete. Revisionen bedömde att kulturnämnden har påbörjat ett grundläggande systematiskt informationssäkerhetsarbete enligt regionstyrelsens riktlinjer. På regionarkivet finns också inarbetade rutiner för utlämnande av känslig information. Uppföljning av informationssäkerhetsarbetet bör lämnas till nämnden och inte enbart till förvaltningsledningen. Informationssäkerhetsklassning kan med fördel ske genomgående på hela förvaltningen. Ledningen rekommenderades att samla mål och skrivningar för informationssäkerhetsarbetet i ett och samma dokument så att en tydlighet erhålls.

Granskning av anläggningsredovisning

Revisionen har granskat anläggningsredovisning och anläggningsregistret med tillhörande rutiner för att bedöma om det finns en tillräcklig intern kontroll vid aktiveringar av tillgångar, utrangeringar av tillgångar och avskrivningstider.

Revisionen bedömde att det inte finns en tillräcklig intern kontroll i anläggningsredovisningen, exempelvis vid aktiveringar av tillgångar, utrangeringar av tillgångar och avskrivningstider. Revisionen noterade också att det finns investeringar som inte tagits upp i anläggningsregistret, att det finns differenser mellan ingående konton inom anläggningstillgångarna samt mellan ackumulerade anskaffningsvärden samt att förvaltningen inte har genomfört någon inventering av sina inventarier de senaste åren. Det råder enligt revisionens mening en stor osäkerhet kring ifall anläggningsregistret är aktuellt då det saknas rutiner för löpande kontrollera behov av utrangering. Tre rekommendationer lämnades till ledningen avseende att upprätta rutinbeskrivning för anläggningsredovisning, genomföra en genomgång av anläggningsregistret samt att säkerställa att det finns en överensstämmelse mellan rapporterings- och ekonomisystem inklusive anläggningsregistret.

3.6 Granskningar utan väsentliga iakttagelser

Revisionen har även granskat arvoden till förtroendevalda utan väsentliga iakttagelser.

3.7 Uppföljning av tidigare lämnade rekommendationer

I tidigare revisionsrapporter har framförts ett antal rekommendationer avseende den interna styrningen och kontrollen. I bilaga 1 och 2 framgår hur rekommendationerna har hanterats.

4 Räkenskaper

I detta avsnitt görs en bedömning av om nämndens redovisning är upprättad i enlighet med lagstiftning och god redovisningssed så att räkenskaperna ger en rättvisande bild av resultat och ställning. Bedömningsmålen och bedömningskriterierna framgår av bilaga 3.

4.1 Årsbokslutet inklusive verksamhetsberättelse (förvaltningsberättelse)

Årsbokslutet är i allt väsentligt upprättat enligt lagen om kommunal bokföring och redovisning, god redovisningssed, regionens anvisningar och bedöms ge en rättvisande bild av årets resultat och ställning. Räkenskaperna bedöms vara rättvisande.

5 Nämndens yttrande över delrapporterings-PM 2020

Nämnden har 2020-12-16 lämnat yttrande över delrapporterings-PM för 2020. Nämnden har i yttrandet kommenterat revisionens synpunkter med avvikande mening när det gäller anläggningsredovisning där nämnden menar att intern kontroll finns gällande aktivering av tillgångar samt avskrivningstider. Nämnden har även en avvikande mening vad gäller bedömningen att redovisningen inte är i enlighet med lagstiftning och god redovisningssed samt att den inte ger en rättvisande bild av resultat och ställning per 2020-08-31.

Vad gör regionrevisorerna?

Regionrevisorerna granskar den verksamhet som bedrivs av regionens nämnder och bolagsstyrelser. Revisionsuppdraget är det största inom kommunal verksamhet.

Att vara revisor är ett förtroendeuppdrag vars syfte är att med oberoende, saklighet och integritet främja, granska och bedöma verksamheten. Den övergripande uppgiften för revisorerna är att granska hur nämnder och styrelser tar sitt ansvar. De förtroendevalda revisorerna är fullmäktiges och ytterst medborgarnas instrument för den demokratiska kontrollen. De har därmed en viktig funktion i den lokala självstyrelsen.

Ledamöter i nämnder och styrelser ansvarar inför fullmäktige för hur de själva, anställda och uppdragstagare genomför verksamheten. I ansvaret ingår att genomföra en ändamålsenlig verksamhet utifrån fullmäktiges mål, beslut och riktlinjer samt de föreskrifter som gäller för verksamheten, på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt och med en tillräcklig intern kontroll samt att upprätta rättvisande räkenskaper.

I årsrapporter för nämnder och styrelser sammanfattar revisionskontoret den granskning som genomförts under det gångna året. Verksamhetsrevisionen redovisas löpande i projektrapporter. Publikationerna finns på www.sll.se. Det går även att prenumerera på regionrevisorernas nyhetsbrev genom att anmäla intresse via e-postmeddelande till regionrevisorerna.rev@sll.se.

Region Stockholm

Postadress: Box 22230, 104 22 Stockholm
Besöksadress: Hantverkargatan 25 b (T-bana Rådhuset)
Telefon: 08-737 25 00
E-post: landstingsrevisorerna.rev@sll.se
Hemsida: www.sll.se
Org.nr: 232100-0016

Region Stockholm

Bilaga 1

Regionrevisorerna

Rekommendationer till nämnd/styrelse – ÅR 2020

Kulturnämnden

Intern kontroll

Ursprung	Rekommendation	Åtgärdad	Revisionens kommentar
57370 **Från rapport** 2020 Årsrapport	Nämnden bör säkerställa att beslut fattas i aktuella ärenden och att protokollen redovisar samtliga beslut på ett enkelt och begripligt sätt.	–	Följs upp årsrapport 2021.
57371 **Från rapport** 2020 Årsrapport	Nämnden bör säkerställa att protokollen har ett tydligt justeringsdatum och att justering sker inom den tidsrymd som kommunallagen anger.	–	Följs upp årsrapport 2021.
57372 **Från rapport** 2020 Årsrapport	Nämnden bör säkerställa att anslagsbevis tillkännages senast andra dagen efter justeringsdatumet och inte tas ner före överklagandetidens utgång.	–	Följs upp årsrapport 2021.
57373 **Från rapport** 2020 Årsrapport	Nämnden bör se till att protokollen är mer informativa, t.ex. att ärendebeskrivningarna utvecklas, så att läsarens förståelse av ärendet förenklas.	–	Följs upp årsrapport 2021.

Region Stockholm

Bilaga 2

Regionrevisorerna

Rekommendationer till ledning – ÅR 2020

Kulturnämnden

Intern kontroll

Ursprung	Rekommendation	Åtgärdad	Revisionens kommentar
29886 **Från rapport** 2015 Årsrapport **Tidigare ID** 824	Kulturförvaltningens ledning bör säkerställa att regler kring attest följs.	🟡	**Delår 2020** Rekommendationen kvarstår vid delårsgranskning 2020.
46461 **Från rapport** 2020 Delrapport	Ledningen bör samla mål och skrivningar för informationssäkerhetsarbetet i ett och samma dokument så att en tydlighet erhålls.	–	Följs upp delår 2021.
46462 **Från rapport** 2020 Delrapport	Ledningen bör säkerställa att det finns en överensstämmelse mellan rapporterings- och ekonomisystem inklusive anläggningsregistret.	–	Följs upp delår 2021.
46463 **Från rapport** 2020 Delrapport	Ledningen bör genomföra en genomgång av anläggningsregistret i syfte att säkerställa att det är aktuellt och fullständigt.	–	Följs upp delår 2021.
46464 **Från rapport** 2020 Delrapport	Ledningen bör upprätta rutinbeskrivning för anläggningsredovisning inklusive inventering av inventarier och utrangering av inventarier.	–	Följs upp delår 2021.
46465 **Från rapport** 2020 Delrapport	Ledningen bör införa ett särskilt konto för logikostnader i enlighet med baskontoplanen för regioner.	–	Följs upp delår 2021.

Regionrevisorerna

Ursprung	Rekommendation	Åtgärdad	Revisionens kommentar
57369 **Från rapport** 2020 Årsrapport	Ledningen bör i attestordning förtydliga i vilka situationer attestant har rätt att attestera kostnader vid eget deltagande.	–	Följs upp årsrapport 2021

Regionrevisorerna

BEDÖMNINGSMÅL OCH BEDÖMNINGS-KRITERIER 2020

Ekonomiskt och verksamhetsmässigt resultat

Nämnden/styrelsen har uppnått fullmäktiges mål samt följt de beslut, riktlinjer och föreskrifter som gäller för verksamheten. Verksamhetens resultat och resurser står i ett rimligt förhållande till varandra.

Bedömningsmål:

1. Nämnden/styrelsen har uppnått fullmäktiges finansiella mål (resultatkrav) och följt fullmäktiges ekonomiska riktlinjer.

2. Nämnden/styrelsen har uppnått fullmäktiges mål för verksamheten och genomfört tilldelade uppdrag.

3. Nämnden/styrelsen har i övrigt bedrivit verksamheten med god ekonomisk hushållning utifrån fullmäktiges beslut.

4. Nämndens/styrelsens verksamhet har bedrivits i enlighet med för verksamheten gällande lagar, föreskrifter, riktlinjer m.m.

Bedömningskriterier:

Tillfredsställande
Bedömningsmålen bedöms i allt väsentligt vara uppfyllda. Avvikelser kan förekomma.

Inte helt tillfredsställande
Bedömningsmålen bedöms delvis vara uppfyllda. Det finns större och/eller flera avvikelser.

Otillfredsställande
Bedömningsmålen bedöms inte vara uppfyllda. Det finns väsentliga avvikelser eller allvarliga brister som måste åtgärdas snarast.
Kommentar: Bristerna eller avvikelserna är så stora att frågan om anmärkning eller avstyrkt ansvarsfrihet bör prövas.

Intern styrning och kontroll

Nämnden/styrelsen ansvarar för att det finns en intern styrning och kontroll som med rimlig grad av säkerhet leder till måluppfyllelse, effektiv verksamhet och

regelefterlevnad. Nämnden/styrelsen har säkerställt systematiskt ordnade kontroller i organisation, system, processer och rutiner.

Bedömningsmål:

1. Nämnden/styrelsen har fastställt en organisation med tydlig fördelning av ansvar och befogenheter.

2. Nämnden/styrelsen har i budget/verksamhetsplan fastställt ekonomiska och verksamhetsmässiga mål i linje med fullmäktiges mål och övriga uppdrag. Målen är mätbara/uppföljningsbara.

3. Nämnden/styrelsen har riktlinjer och rutiner för väsentliga områden för att säkerställa att verksamhetens uppdrag och mål uppnås samt att lagar, föreskrifter m.m. följs.

4. Nämnden/styrelsen har genomfört en riskanalys som identifierar, värderar och prioriterar väsentliga risker. Nämnden/ styrelsen har i en plan för intern kontroll, i enlighet med regionens fastställda regelverk, fastställt vilka åtgärder/ kontroller som ska hantera prioriterade risker.

5. Nämnden/styrelsen följer kontinuerligt och systematiskt upp ekonomi och verksamhet, såväl för verksamhet i egen regi som för sådan som uppdragits åt annan att utföra, analyserar väsentliga avvikelser samt vidtar åtgärder vid behov.

6. Nämnden/styrelsen har ett informations- och kommunikationssystem som stödjer styrning, kontroll och uppföljning av verksamheten.

7. Nämndens/styrelsens rapportering ger en rättvisande och tillförlitlig information om ekonomi och verksamhet.

8. Nämnden/styrelsen har säkerställt en tillräcklig beredning av ärenden.

9. Nämnd/styrelse har fattat beslut med stöd i reglemente, delegation eller i uppdrag från fullmäktige.

Bedömningskriterier

Tillräcklig
Bedömningsmålen bedöms i allt väsentligt vara uppfyllda. Avvikelser kan förekomma.

Inte helt tillräcklig
Bedömningsmålen bedöms delvis vara uppfyllda. Det finns större och/eller flera avvikelser.

Otillräcklig
Bedömningsmålen bedöms inte vara uppfyllda. Det finns väsentliga avvikelser eller allvarliga brister som måste åtgärdas snarast.
Kommentar: Bristerna är uppenbara och försvårar styrning, ledning, uppföljning och kontroll. Avvikelserna är så stora att frågan om anmärkning eller avstyrkt ansvarsfrihet bör prövas.

Räkenskaper

Nämndens/styrelsens redovisning är upprättad i enlighet med lagstiftning och god redovisningssed så att räkenskaperna ger en rättvisande bild av resultat och ställning och kan ligga till grund för styrning, ledning, uppföljning och kontroll av den verksamhet som bedrivs.

Bedömningsmål:

1. Nämndens/styrelsens räkenskaper är upprättade i enlighet med den kommunala redovisningslagen, god redovisningssed samt landstingets regler och anvisningar.

2. Nämndens/styrelsens delårsrapport och årsbokslut/årsredovisning ger en rättvisande bild av resultat och ställning.

Bedömningskriterier:

Rättvisande
Räkenskaperna uppfyller i allt väsentligt bedömningsmålen. Avvikelser kan förekomma. Eventuella värderings-, klassificerings- och/eller upplysningsfel är inte av sådan karaktär att de väsentligen påverkar bilden av nämndens/styrelsens resultat och ställning.

Inte rättvisande
Räkenskaperna innehåller väsentliga avvikelser eller allvarliga brister i förhållande till bedömningsmålen och ger inte en rättvisande bild av resultat och ställning.
Kommentar: Avvikelserna är så stora att frågan om anmärkning eller avstyrkt ansvarsfrihet bör prövas.

Region Stockholm

Kulturförvaltningen
Avdelning verksamhets- och ledningsstöd

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2020-11-17

Diarienummer:
KN 2020/955

Handläggare:
Renée Roslycke

Delrapporterings-PM 2020 från regionrevisorerna - yttrande

Ärendebeskrivning

Regionrevisorerna har i promemoria lämnat en lägesrapport utifrån de granskningar som genomförts hittills under året inklusive en översiktlig granskning av nämndens delårsrapport. Promemorian är en delrapportering inför den slutliga avrapporteringen och bedömningen utifrån årets granskning i mars/april 2021.

Promemorian överlämnas för kännedom. Nämnden kan också lämna yttrande.

Beslutsunderlag

Föreliggande tjänsteutlåtande KN 2020/955
Delrapportering-PM för kännedom
Rekommendationer till ledning – delår 2020

Förslag till beslut

Kulturnämnden beslutar följande:

1. Yttrandet godkänns och överlämnas till Regionrevisorerna.

Kulturförvaltningens förslag och motivering

Nedan följer kommentarer och bedömning från regionrevisorerna.

Sammanfattning och överväganden

- Ekonomiskt- och verksamhetsmässigt resultat – prognos per 2020-08-31

Nämnden prognostiserar årets resultat till 0 mnkr, vilket är i överensstämmelse med fullmäktiges resultatkrav. Periodens investeringar uppgår till 1,8 miljoner kronor.
För helåret 2020 är prognosen 5,6 miljoner kronor vilket är i enlighet med budget.
Avvikelser i förhållande till budget har i huvudsak analyserats och kommenterats på ett tillfredställande sätt i nämndens delårsrapport.
Revisionen bedömer nämndens prognos för det ekonomiska resultatet i allt väsentligt som rimlig.

Bilagor: Delrapportering-PM för kännedom, Rekommendationer till ledning – delår 2020

I nämndens delårsrapport framkommer inget som innebär risk för att verksamheten inte kommer att kunna genomföras enligt fullmäktiges uppdrag och mål under året. Måluppfyllelsen har i huvudsak analyserats och kommenterats på ett tillfredställande sätt i nämndens delårsrapport.

Nämnden har inget att tillägga avseende bedömningen.

- Intern styrning och kontroll

Sedan föregående års granskning har förvaltningen arbetat för att säkerställa att enhetliga processer och riskanalyser genomförs på ett strukturerat sätt även på avdelningsnivå. Revisionen ser positivt på att förvaltningen arbetar mer strukturerat i verksamhetssystemet Stratsys, vilket skapar en tydlighet gällande ansvar och roller. Revisionen ser även positivt på rekryteringen av en verksamhetscontroller som bidrar till en sammanhållen process med verksamhetsplanering, styrning och uppföljning samt riskanalys och internkontroll.

Revisionen anser att det i det fortsätta arbetet är av vikt att säkerställa att nämndens rutin avseende arbetet med intern kontroll från april 2019 överensstämmer med regionens riktlinjer från hösten 2019.

Nämnden är överens om nämndens rutiner och regionens riktlinjer ska överensstämma vilket är fallet för 2019.

- Ledningsnära kostnader och representation

Revisionen bedömer att kulturnämndens hantering av resekostnader och representation fortsatt bör stärkas. Tidigare lämnad rekommendation om att kulturförvaltningens ledning bör säkerställa att regler kring attest följs kvarstår. Revisionen bedömer att förvaltningen för att följa baskontoplanen för regioner bör införa ett särskilt konto för logikostnader.

Rekommendationen är att ledningen bör införa ett särskilt konto för logikostnader i enlighet med baskontoplanen för regioner.

Nämnden avser att följa rekommendationen och ett särskilt konto för logikostnader är upprättat.

- Anläggningsredovisning

Revisionen bedömer att det inte finns en tillräcklig intern kontroll i anläggningsredovisningen, exempelvis vid aktiveringar av tillgångar, utrangeringar av tillgångar och avskrivningstider. Revisionen noterar också att det finns investeringar som inte tagits upp i anläggningsregistret, att det finns differenser mellan ingående konton inom anläggningstillgångarna samt mellan ackumulerade anskaffningsvärden samt att

förvaltningen inte har genomfört någon inventering av sina inventarier de senaste åren. Det råder enligt revisionens mening en stor osäkerhet kring ifall anläggningsregistret är aktuellt då det saknas rutiner för löpande kontrollera behov av utrangering

Rekommendationerna är att ledningen bör: upprätta rutinbeskrivning för anläggningsredovisning inklusive inventering av inventarier och utrangering av inventarier, genomföra en genomgång av anläggningsregistret i syfte att säkerställa att det är aktuellt och fullständigt samt bör säkerställa att det finns en överensstämmelse mellan rapporterings- och ekonomisystem inklusive anläggningsregistret.

Nämnden avser att följa rekommendationerna med tillägget att intern kontroll finns gällande aktivering av tillgångar samt avskrivningstider.

- Informationssäkerhet

Revisionen bedömer att kulturnämnden har påbörjat ett grundläggande systematiskt informationssäkerhetsarbete enligt regionstyrelsens riktlinjer. På Regionarkivet finns också inarbetade rutiner för utlämnande av känslig information. I det fortsatta arbetet bör ledningen samla mål och skrivningar för informationssäkerhetsarbetet i ett och samma dokument så att en tydlighet erhålls. Uppföljning av informationssäkerhetsarbetet bör lämnas till nämnden och inte enbart till förvaltningsledningen. Informationssäkerhets-klassning kan med fördel ske genomgående på hela förvaltningen.

Rekommendation är att ledningen bör samla mål och skrivningar för informationssäkerhetsarbetet i ett och samma dokument så att en tydlighet erhålls.

Nämnden avser att följa rekommendationen.

- Räkenskaper

Revisionen bedömer att redovisningen inte är i enlighet med lagstiftning och god redovisningssed samt att den inte ger en rättvisande bild av resultat och ställning per 2020-08-31. Bedömningen grundar sig på att bytet av redovisningsprincip för kostnadsredovisning av lämnade bidrag inte följer god redovisningssed då de lämnade bidragen ska kostnadsföras i samband med utbetalningen.

Kulturförvaltningen bytte redovisningsprincip utifrån rekommendation från regionledningskontoret. Förvaltningen är skyldig att följa regionens centrala rekommendationer för ekonomisk redovisning.

Regionledningskontoret delar inte revisorernas bedömning och har lämnat följande kommentar: Kulturnämnden har tidigare använt principen om att kostnadsföra lämnade bidrag den period som utbetalningen gjordes. Detta medförde stora svängningar i resultatet för de månaderna. Regionledningskontoret rekommenderade med anledning av detta

nämnden att övergå till att periodisera kostnaden för bidragen över de perioder som följer av villkoren för bidraget. Om nämnden lämnar bidrag utan att det är villkorat när motprestation ska utföras, så är det som revisorerna skriver att det ska kostnadsföras direkt i samband med utbetalning. Men om bidrag är villkorat med att det avser att verksamhet ska bedrivas under viss tidsperiod, så är det korrekt att kostnaden ska periodiseras under den perioden.

Nämnden har en avvikande mening vad gäller bedömningen. Se svaret från regionledningskontoret.

- Redovisningen av merkostnader kopplade till coronapandemin

Revisionen bedömer att riktigheten i de redovisade merkostnaderna/intäktsbortfallen är korrekt. Revisionen noterar också att merkostnader och intäktsbortfall kan särskiljas från verksamhetens andra kostnader samt att det finns information om detta på intranätet.

Nämnden har inget att tillägga.

- Granskningar utan väsentliga iakttagelser

Revisionen har även granskat kvalitet i redovisningen utan väsentliga iakttagelser.

Nämnden har inget att tillägga.

- Kvarstående rekommendationer

Rekommendation från årsrapport 2015 kvarstår att kulturförvaltningen bör säkerställa att regler kring attest följs.

Nämnden avser att följa rekommendationerna och införa åtgärder.

Bakgrund

Regionrevisorerna har i promemoria lämnat en lägesrapport utifrån de granskningar som genomförts hittills under året inkl. en översiktlig granskning av nämndens delårsrapport. Promemorian är en delrapportering inför den slutliga avrapporteringen och bedömningen utifrån årets granskning i mars/april 2021.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Beslutet ger inga ekonomiska konsekvenser för kulturnämnden

Miljökonsekvenser av beslutet

Beslutet har inga konsekvenser på miljön.

Beslutsexpediering

Regionrevisorerna

Eva Bergquist
Förvaltningschef

Reneé Roslycke
Avdelningschef

Delrapporterings-PM 2020 Kulturnämnden

I denna promemoria ges en lägesrapport utifrån de granskningar som genomförts hittills under året inkl. en översiktlig granskning av nämndens delårsrapport. Promemorian är en delrapportering inför den slutliga avrapporteringen och bedömningen utifrån årets granskning i mars/april 2021.

Den pågående pandemin har påverkat både verksamhet och ekonomi hittills under året och innebär även en osäkerhet för resterande del av 2020.

1 Ekonomiskt och verksamhetsmässigt resultat - prognos per 2020-08-31

1.1 Ekonomi

Nämnden prognostiserar årets resultat till 0 mnkr, vilket är i överensstämmelse med fullmäktiges resultatkrav.

Periodens investeringar uppgår till 1,8 mnkr. För helåret 2020 är prognosen 5,6 mnkr, vilket är i enlighet med budget.

Avvikelser i förhållande till budget har i huvudsak analyserats och kommenterats på ett tillfredställande sätt i nämndens delårsrapport.

Revisionen bedömer nämndens prognos för det ekonomiska resultatet i allt väsentligt som rimlig.

1.2 Verksamhet

I nämndens delårsrapport framkommer inget som innebär risk för att verksamheten inte kommer att kunna genomföras enligt fullmäktiges uppdrag och mål under året.

Måluppfyllelsen har i huvudsak analyserats och kommenterats på ett tillfredställande sätt i nämndens delårsrapport.

Indikatorn *Andel av fastighetsinvesteringar i hälso- och sjukvården som används för konstnärlig gestaltning* uppgår vid delårsrapporteringen till 0,6 procent av den sammantagna investeringskostnaden. Beräkningen tas fram av Locum AB, men redovisas av kulturnämnden. Enligt regionledningskontorets riktlinjer ska indikatorn särskilja investeringar som ska generera 1 procent konstnärlig gestaltning (inom administrativ verksamhet) respektive 2 procent (inom vårdverksamhet). I Locums redovisning vid

delåret 2020 framgår inte uppdelningen mellan konstnärlig gestaltning i vård- respektive administrativ verksamhet. Redovisningen bygger på två avslutade investeringar av Locum som genererat konstanslag; ett garage vid Karolinska Universitetssjukhuset Huddinge och ett universitetslaboratorium vid Karolinska Universitetssjukhuset Solna.

Revisionen bedömer nämndens prognos för det verksamhetsmässiga resultatet i allt väsentligt som rimlig.

2 Intern styrning och kontroll

2.1 Hantering av coronapandemin

Kulturförvaltningen gick från mitten av mars till slutet av april upp i förhöjt beredskapsläge och hade dagliga ledningsgruppsmöten[1]. Mötena hade en fast dagordning och protokollfördes. Ledningsgruppen gjorde aktivitetslistor efter mötena. Kommunikationsansvarig medverkade vid mötena eftersom förvaltningen identifierade kommunikation som en viktig del under pandemin. Enligt uppgift har ansvar, roller och mandat har varit tydliga och ordinarie beslutsgång har i huvudsak gällt. Förvaltningens krisberedskapsplan med tillhörande kontinuitetsplan[2], skickades ut till alla kulturförvaltningens medarbetare i inledningen av pandemin.

Nämndens ordförande fattade 2020-03-19 beslut[3] om att göra avsteg från de av nämnden tagna villkoren för återbetalning av utbetalda stöd. Beslutet innebar att inga medel kommer att återkrävas för verksamhet som inte kunnat genomföras på grund av coronapandemin. Stödet ska dock redovisas som vanligt enligt ordinarie redovisningskrav. Beslutet gäller nämndens fyra olika sorters kulturstöd (Verksamhetsstöd, Projektstöd och Scenkonststöd samt också Projektstöd kultur och hälsa).

Kulturnämnden fattade på sitt sammanträde den 15 april beslut[4] om en särskild utlysning av kulturstöd om 6,4 miljoner kronor med syfte att stötta kulturlivet under coronapandemin. Stödet fördelades 2020-05-27[5] (nämndmöte) och 2020-05-28 (på delegation) till totalt 39 kulturaktörer. Beloppet som betalades ut avser en omfördelning inom ordinarie budget och är således ingen merkostnad för nämnden.

Nämnden har även fattat beslut[6] om insatser till studieförbund och föreningsliv med anledning av coronapandemin. Beslutet innebär att studieförbunden ska redovisa verksamhetsåret 2020 i enlighet med gällande vill-

[1] Hålls i normalläge veckovis.
[2] KN 2019/1145, Krisplan, 2019-12-17
[3] KN 2020/376
[4] § 32 2020/392 Särskild utlysning avseende kulturstöd med anledning av coronapandemin
[5] § 48 2020/582 Beslut om Särskild utlysning av kulturstöd med anledning av coronapandemin
[6] § 47 2020/452 Insatser till studieförbund och föreningsliv med anledning av coronapandemin

kor och anvisningar, men att fördelning av regionbidrag avseende 2022 till studieförbunden grundas på verksamhetsåret 2019. Beslutet innebär även att återbetalning enligt nämndens villkor för stöd gällande ungdoms- och pensionärsorganisationer samt idrott- och friluftsliv vid utebliven verksamhet som beror på situationen som coronapandemin gett upphov till inte behöver ske.

2.2 Ekonomi- och verksamhetsstyrning

Vid nämnd- och ledningsgruppsmöten har nämndens ekonomi och prestationer samt övriga verksamhetsförändringar behandlats. Nämnden har informerats om det ekonomiska utfallet i relation till budget samt prognoser för fortsättningen av året.

Nämnden har i verksamhetsplanen i huvudsak brutit ner de av fullmäktiges mål som berör verksamheten till egna uppföljningsbara strategier, mål och indikatorer.

Coronapandemin har påverkat måluppfyllelsen för tre av nämndens mål. Det rör *Kulturnämnden bidrar till att länsinvånare har bättre förutsättningar att uppleva, lära och skapa* där arbetet med att stötta kommuner genom pilotverksamheter för eget skapande och digital innovation inte har kunnat påbörjas. Vissa av förvaltningens insatser måste därför ändra form och inriktning.

Även målet *Ett utvecklat främjandearbete riktat till kommuner samt lokala organisationer och aktörer* har påverkats av coronapandemin. Enligt kulturnämndens delårsrapport har dock de flesta planerade aktiviteter som riktar sig till kommuner och aktörer genomförts, varav de allra flesta av dessa har genomförts digitalt. På dans- och cirkusområdet har nästan allt kunnat genomföras enligt plan, dock i nya former. Detsamma gäller inom filmområdet där nästan allt planerat också har kunnat genomföras, till stora delar digitalt.

Under inriktningsmålet *En hållbar regional utveckling* och verksamhetsmålet *Social hållbarhet* i verksamhetsplanen framgår att kulturnämnden under 2020 ska följa upp hur stödmottagare arbetar med tillgänglighet i sin verksamhet. Detta ska ske genom ett stickprovsurval inom ramen för de fördjupade uppföljningarna av aktörer som tillfrågas om tillgänglighet i lokaler, verksamhet och information. Åtgärden utförs inte under 2020 då kulturnämnden den 15 april med anledning av coronapandemin fattade beslut om att för 2020 inte genomföra några fördjupade uppföljningar av stödgivningen. Det innebär att den planerade uppföljningen med fokus på tillgänglighetsfrågor genom stickprov skjuts fram till den fördjupade uppföljningen 2021.

Prognosen för verksamhetsmålet *En samverkan för folkbildningen i regionen* är osäker då aktiviteten *Bereda en förändring av mobilitetsstödet utifrån den utredning som gjorts i samverkan med Region Skåne och*

Västra Götalandsregionen nu ligger utanför nämndens kontroll och istället leds av Sveriges kommuner och regioner. Enligt förvaltningen pågår förhandlingar på nationell nivå och det är oklart om och i så fall när förvaltningen kan presentera ett förslag till för beslut.

Revisionen noterar även att prognosen för målet *En relevant och angelägen stödgivning till ungdomens distriktsorganisationer* felaktigt uppges vara osäker i nämndens delårsrapport. Målet prognosticeras att uppfyllas.

Arbetet med att inordna Stockholms läns museum och Slöjd Stockholm inom nämndens förvaltning fortlöper och ska vara genomförd vid årsskiftet 2020/2021. Personal från verksamheterna har redan flyttat in verksamheten i kulturförvaltningens lokaler. Inom Film Stockholm pågår arbetet med verksamhetsförändring som syftar till att delar av dess verksamhet övergår till ett regionägt bolag. Förslaget är på intern remiss och ska beslutas av regionfullmäktige.

2.3 Riskanalys och plan för intern kontroll 2020

Nämnden har fastställt en för året aktuell plan för intern kontroll upprättad utifrån dokumenterade risk- och väsentlighetsanalyser som gjorts avdelningsvis. I augusti 2019 anställdes en verksamhetscontroller som bland annat har till uppgift att samordna nämndens arbete med riskanalys och intern kontroll. Verksamhetscontrollern genomförde tillsammans med avdelningscheferna riskanalyser av respektive verksamhet under hösten 2019 i samband med verksamhetsplaneringen inför 2020.

Utifrån de riskanalyser som avdelningarna tagit fram bedömde ledningsgruppen, utifrån matrisen för sannolikhet och konsekvens, vilka risker som skulle införlivas i nämndens internkontrollplan. Därefter behandlades ett färdigt förslag till internkontrollplan av kulturnämnden. Internkontrollplanen 2020 innehåller även regionarkivets risker. Kulturnämnden har identifierat tio risker för möjligheterna att uppnå beslutade mål under perioden. Tre av riskerna är bedömda som "Mycket hög risk" och sju av dem som "Hög risk" utifrån den nya femgradiga skalan.

En första grupp av fyra risker är kopplade till de olika stödfunktioner som måste fungera för att kärnverksamheterna ska kunna prioriteras. En av riskerna är ny för 2020 och kopplad till ombyggnad av förvaltningens kontorslokaler. En andra grupp av risker hör samman med stödgivningen till kulturområdet. En ny risk berör ansökningsprocesser. En tredje grupp av risker handlar om kulturnämndens uppdrag avseende konst i vården och kollektivtrafiken. En ny risk som identifierats för 2020 har att göra med att andra nämnder, styrelser och bolag inte kommer att köpa de tjänster för inventering, evakuering och renovering som kulturnämnden ska ta fram och erbjuda under 2020. Nämnden har inte ändrat sin riskbild eller lagt till nya risker i sin interkontrollplan på grund av coronapandemin.

Det framkommer att kulturnämndens samlade uppföljning av internkontrollplanen ska ske i samband med tertial-, delårsrapportering och inför årsbokslutet. Kulturförvaltningen informerar vid dessa tillfällen om det löpande uppföljningsarbetet, det utvecklingsarbete som ägt rum inom ramen för den interna kontrollen samt planeringen för det fortsatta arbetet. I april 2019 antog kulturnämnden en reviderad lokal rutin för arbetet med intern kontroll. Denna rutin uppges vara fortsatt aktuell tillsammans med regionens riktlinjer för intern kontroll[7]. I intervju beskrivs att verksamhetscontroller genomfört uppföljning av internkontrollplanens aktiviteter med respektive avdelningschef under våren 2020 samt dokumenterat det i Stratsys[8]. På grund av coronapandemin valde regionledningen att ta bort uppföljningskravet avseende internkontrollen i tertialrapport 1, varför nämnden tar del av uppföljning först vid delåret.

Motsvarande uppföljning som genomförts under våren med avdelningschefer och verksamhetscontroller genomfördes inför delårsrapporten och rapporterades i Stratsys samt till nämnd. I intervju beskrivs att användandet av Stratsys stegvis blir en naturlig del av arbetet. Avdelningscheferna uppmanas att löpande rapportera in i Stratsys när de behandlar internkontrollplanen och riskanalys i något avseende. De har också uppmanats att löpande på APT genomföra risk- och väsentlighetsanalyser avdelningsvis, i syfte att säkerställa att budgetens mål och uppdrag verkställs samt i syfte att förebygga risker för felaktigheter och brottslighet. I intervju framkommer att avdelningscheferna från och med i höst kommer att få i uppdrag att på varje APT ha med en stående fråga om riskanalys. Arbetet med den interna kontrollen ska även följas upp och kommuniceras regelbundet vid möten med kulturförvaltningens ledningsgrupp. Inom ramen för förvaltningsövergripande möten ska ledningsgruppen informera om större internkontrollfrågor.

Av intervju framgår att det är av stor vikt att internkontrollplanen hålls levande inom organisationen samt att det finns en medvetenhet om risker och riskbedömning. Det beskrivs att arbetet med risker och internkontroll blivit bättre strukturerat i och med en verksamhetscontroller samt att kompetensen generellt hos medarbetarna har höjts. Det uppges fortsättningsvis vara fokus på att få till en kultur där riskanalys inkluderas i det löpande arbetet, och att de risker som tas fram på avdelningsnivå och förvaltningsnivå ska motsvara reella och faktiska risker som är kopplade till verksamhetens mål.

Bedömning:

Sedan föregående års granskning har förvaltningen arbetat för att säkerställa att enhetliga processer och att riskanalyser genomförs på ett struktu-

[7] Riktlinje Intern kontroll för Region Stockholm (RS-S-1699261), beslutad av regionfullmäktige 2019-10-22, samt Bilaga 5 till regionens budget 2020: Integrerad ledning och styrning av Region Stockholm, beslutad av regionfullmäktige 2019-11-20.
[8] Region Stockholms verktyg för verksamhetsstyrning.

rerat sätt även på avdelningsnivå. Revisionen ser positivt på att förvaltningen arbetar mer strukturerat i verksamhetssystemet Stratsys, vilket skapar en tydlighet gällande ansvar och roller. Revisionen ser även positivt på rekryteringen av en verksamhetscontroller som bidrar till en sammanhållen process med verksamhetsplanering, styrning och uppföljning samt riskanalys och internkontroll.

Revisionen anser att det i det fortsätta arbetet är av vikt att säkerställa att nämndens rutin avseende arbetet med intern kontroll från april 2019 överensstämmer med regionens riktlinjer från hösten 2019.

2.4 Ledningsnära kostnader och representation

Revisionen har granskat representation och resekostnader för perioden januari till augusti 2020. Av tio granskade fakturor bedöms åtta vara korrekt hanterade i sin helhet. Avvikelse för den ena fakturan avser momshantering samt kontering av kostnader. Fakturan avser till största del rese- och logikostnader för utlandsvistelse. Fakturan avser till mindre del resekostnader inom Sverige för vilka momsavdrag inte har gjorts. Avvikelse för den andra fakturan avser korrekt attestering enligt gällande attestordning. Beslutsattestanten har attesterat kostnader för ett kostnadsställe som inte är i enlighet med nämndens gällande attestordning. Detta beror enligt förvaltningen på att revideringar i nämndens attestordning, gällande från 2020-01-01, implementerades i ekonomisystemet först senare under året. Revisionen noterar även att förvaltningen konterar kostnader för logi på samma konto som för resebiljettkostnader vilket inte är förenligt med baskontoplanen för regioner[9].

Bedömning:

Revisionen bedömer att kulturnämndens hantering av resekostnader och representation fortsatt bör stärkas. Tidigare lämnad rekommendation om att kulturförvaltningens ledning bör säkerställa att regler kring attest följs kvarstår. Revisionen bedömer att förvaltningen för att följa baskontoplanen för regioner bör införa ett särskilt konto för logikostnader.

Rekommendation:

- Ledningen bör införa ett särskilt konto för logikostnader i enlighet med baskontoplanen för regioner.

2.5 Anläggningsredovisning

Revisionen har granskat anläggningsredovisning och anläggningsregistret med tillhörande rutiner för att bedöma om det finns en tillräcklig intern kontroll vid aktiveringar av tillgångar, utrangeringar av tillgångar och avskrivningstider. Av granskningen framgår att förvaltningen har ca 3,5 mnkr i anläggningstillgångar per 2020-08-31. Dessa avser främst inventa-

[9] Region-Bas 20r

rier och IT-utrustning. Förvaltningen har inga immateriella anläggningstillgångar.

Revisionen har noterat differenser mellan ingående konton inom anläggningstillgångarna samt mellan ackumulerade anskaffningsvärden.

Förvaltningen följer den koncerngemensamma rutinen Anläggningsregister daterad 2016-05-16 som regionledningskontoret behöver uppdatera vad gäller hänvisningar till rekommendationer från Rådet för Kommunal Redovisning (RKR) som inte längre gäller. Någon förvaltningsspecifik rutin för anläggningsredovisningen finns inte dokumenterad.

Revisionen noterar att förvaltningen inte har genomfört någon inventering av sina inventarier de senaste åren. Förvaltningen har inte heller gjort någon genomgång av anläggningsregistret för att utreda behov av eventuella utrangeringar. De första inventarierna i anläggningsregistret införskaffades år 1999.

Bedömning:

Revisionen bedömer att det inte finns en tillräcklig intern kontroll i anläggningsredovisningen, exempelvis vid aktiveringar av tillgångar, utrangeringar av tillgångar och avskrivningstider. Revisionen noterar också att det finns investeringar som inte tagits upp i anläggningsregistret, att det finns differenser mellan ingående konton inom anläggningstillgångarna samt mellan ackumulerade anskaffningsvärden samt att förvaltningen inte har genomfört någon inventering av sina inventarier de senaste åren. Det råder enligt revisionens mening en stor osäkerhet kring ifall anläggningsregistret är aktuellt då det saknas rutiner för löpande kontrollera behov av utrangering.

Rekommendationer:

- Ledningen bör upprätta rutinbeskrivning för anläggningsredovisning inklusive inventering av inventarier och utrangering av inventarier.
- Ledningen bör genomföra en genomgång av anläggningsregistret i syfte att säkerställa att det är aktuellt och fullständigt.
- Ledningen bör säkerställa att det finns en överensstämmelse mellan rapporterings- och ekonomisystem inklusive anläggningsregistret.

2.6 Informationssäkerhet

Regionen hanterar stora mängder integritetskänslig information och verksamheternas arbete med informationssäkerhet är därför avgörande för en säker hantering av känsliga personuppgifter och verksamhetskritisk information. Revisionen har under flera år granskat såväl det centrala som verksamheternas informationssäkerhetsarbete och i år har kulturnämndens informationssäkerhet granskats. Den övergripande revisionsfrågan är om nämnden har ett grundläggande systematiskt informationssäker-

hetsarbete. I nämndens ansvar ingår även regionarkivet som bl.a. lagrar all information i regionen som har bevarandestatus vilket innebär att det framförallt är arkivet som lagrar känslig information.

I regionstyrelsens riktlinjer för informationssäkerhet står att varje nämnd/styrelse har ansvar för informationssäkerheten inom sitt verksamhetsområde och årligen ska planlägga och löpande följa upp informationsarbetet. Ett systematiskt informationssäkerhetsarbete ska säkerställa att viktiga informationstillgångar omfattas av väl avvägda skyddsåtgärder. Styrdokumenten för respektive verksamhet ska innehålla preciseringar och tillägg till regionens övergripande styrdokument samt vara beslutade på rätt nivå.

Kulturförvaltningen har gjort bedömningen att en egen informationssäkerhetspolicy inte behövs för verksamheten utan nämnden följer regionens policy för alla nämndens verksamheter. När det gäller egna riktlinjer och anvisningar finns inga specifikt för informationssäkerhet utan det är inarbetat i nämndens styrdokument. Till exempel finns en handlingsplan för informationssäkerhet som beslutas av förvaltningschefen och anmäls för kännedom till nämnden. I övrigt följer förvaltningen regionens tillämpningsanvisningar för informationssäkerhet.

Förvaltningen anser sig ha tillräcklig kompetens och resurser för informationssäkerhetsarbetet centralt för systemen och på regionarkivet. Däremot saknas kontaktpersoner för informationssäkerhet ute på kulturförvaltningens avdelningar.

Regionarkivet följer pm3[10] och har enligt modellen både en förvaltningsledare för verksamhet och en för it. Kulturförvaltningen planerar att implementera pm3 på hela förvaltningen. Förvaltningen har en förvaltningsplan för sina IT-system som beslutas av objektägare för respektive system, denna omfattar även vissa informationssäkerhetsaspekter.

I handlingsplanen för informationssäkerhet finns roller fastställda. Informationsägare, systemägare och informationssäkerhetssamordnare. Enligt intervju är det emellertid oklart om alla ansvariga förstår sitt ansvar. Personalen får utbildning vid behov. Informationssäkerhetssamordnaren och registratorn har till uppgift att informera om säker informationshantering i verksamheten. Samordnaren informerar vid behov på APT.

Regionarkivet, som har stora känsliga informationsmängder, har rutiner för hur informationen delas. Inget skickas digitalt utan kan kvitteras ut eller läsas på plats efter sekretessprövning. Sekretessprövning görs på all information med K3 klassning[11]. Detta innebär att det finns ett stort inslag av handpåläggning och pappersarbete eftersom mycket av informationen

[10] En förvaltnings- och portföljstyrningsmodell.
[11] K3 innebär känsliga personuppgifter eller information som är verksamhetskritisk och kan skada verksamheten om den kommer ut.

läses i arkivets forskningssal eller lämnas ut på papper med känsliga avsnitt överstrukna. Även det fysiska skalskyddet är prioriterat för regionarkivet.

Regionarkivet har dokumentation över identifiering och klassificering av informationstillgångar, medan övriga förvaltningen endast har klassificerat systemen.

Det finns inga samlade mål för informationssäkerhetsarbetet utan målen återfinns i olika styrdokument och handlingsplanen. Rapportering av informationssäkerhetsarbetet sker årligen på ledningens genomgång. Ledningen tar även del av handlingsplanen för informationssäkerhet.

Nämnden genomför årligen, i enlighet med regionens styrdokument för informationssäkerhet, regionens centrala compliancedeklaration (s.k. kravkatalog gentemot regelefterlevnad) och har för avsikt att göra den nya versionen som nyligen getts ut. Genomgången resulterar i en sammanställning som innehåller såväl risker som åtgärder, vilket blir input till förvaltningens handlingsplan för informationssäkerhet.

En systematisk uppföljning och utvärdering av arbetet med informationssäkerhet genomförs i enlighet med ordinarie uppföljningsprocess, till nämndens delårsrapport, årsrapport och inför verksamhetsplan.

Bedömning

Revisionen bedömer att kulturnämnden har påbörjat ett grundläggande systematiskt informationssäkerhetsarbete enligt regionstyrelsens riktlinjer. På regionarkivet finns också inarbetade rutiner för utlämnande av känslig information.

I det fortsatta arbetet bör ledningen samla mål och skrivningar för informationssäkerhetsarbetet i ett och samma dokument så att en tydlighet erhålls. Uppföljning av informationssäkerhetsarbetet bör lämnas till nämnden och inte enbart till förvaltningsledningen. Informationssäkerhetsklassning med fördel ske genomgående på hela förvaltningen.

Rekommendationer:

- Ledningen bör samla mål och skrivningar för informationssäkerhetsarbetet i ett och samma dokument så att en tydlighet erhålls.

2.7 Granskningar utan väsentliga iakttagelser

Revisionen har även granskat arvoden till förtroendevalda utan väsentliga iakttagelser.

3 Räkenskaper

3.1 Delårsrapport 2020-08-31

Revisionen av den finansiella rapporteringen har utförts i enlighet med International Standard on Review Engagements ISRE 2410 Översiktlig granskning av finansiell delårsinformation.

Revisionen konstaterar att kulturförvaltningen under året, efter dialog med regionledningskontoret, har bytt redovisningsprincip för kostnadsredovisning av lämnade bidrag (t.ex. stöd till studieförbund, folkhögskolor och kulturföreningar). Bytet av redovisningsprincip innebär att kulturförvaltningen inte längre kostnadsför det lämnade bidraget i samband med utbetalningstillfället. I stället görs en skuldbokföring och de lämnade bidragen periodiseras sedan utifrån hur de är budgeterade. Kostnaden för lämnade bidrag är därför ca 84 mnkr lägre i år jämfört med föregående delårsbokslut.

Samtidigt har kulturförvaltningen i dialog med regionledningskontoret ändrat betalningsplanen för utbetalning av bidraget till kulturförvaltningen så att kulturförvaltningen varje månad erhåller ett belopp jämnt fördelat över kalenderåret. Tidigare var utbetalningen av bidraget anpassat efter kulturförvaltningens verksamhet och betalningsströmmar. Precis som tidigare sker intäktsredovisningen när bidraget betalas ut till kulturförvaltningen, vilket överensstämmer med god redovisningssed. Sammantaget innebär det att bytet av redovisningsprincip inte har någon resultatpåverkan, då såväl intäkter (till följd av ändrad utbetalningsplan) som kostnaderna (till följd av bytet av redovisningsprincip) minskat med 84 mnkr. Bytet av redovisningsprincipen får däremot en väsentlig påverkan på nämndens intäkter och kostnader över perioden. Kulturförvaltningen ska under hösten ha en dialog med regionledningskontoret kring redovisningsprinciperna.

Revisionen noterar ett periodiseringsfel på 1 mnkr som är hänförligt till att kulturförvaltningen har intäktsfört eller vidarefakturerat 1 mnkr för lite i relation till de konstinköp som förvaltningen gjort. Konstinköpen vidarefaktureras till kulturnämndens uppdragsgivare. Periodiseringsfelet innebär en positiv resultatpåverkan på 1 mnkr.

Bedömning:

Revisionen bedömer att redovisningen inte är i enlighet med lagstiftning och god redovisningssed samt att den inte ger en rättvisande bild av resultat och ställning per 2020-08-31. Bedömningen grundar sig på att bytet av redovisningsprincip för kostnadsredovisning av lämnade bidrag inte följer god redovisningssed då de lämnade bidragen ska kostnadsföras i samband med utbetalningen.

3.2 Redovisningen av merkostnader kopplade till coronapandemin

I syfte att kunna följa upp de ekonomiska effekterna av coronapandemin ska samtliga nämnder och bolag i Region Stockholm sammanställa en ekonomisk uppföljning. För att centralt inom regionen kunna följa upp de extraordinära merkostnaderna kopplade till coronapandemin krävs att alla verksamheter har en rättvisande redovisning av dessa. Därför har en granskning av rutinerna för särredovisade extraordinära merkostnader t.o.m. delårsrapporten gjorts.

Av granskningen framgår att nämnden har haft merkostnader kopplat till coronapandemin på ca 8,4 mnkr samt minskade intäkter på ca 59 tkr. Merkostnaderna avser inställda program inom ramen för det beställningsbara utbudet av vård och omsorg, avbokning av lokalhyra, transport av kontorsstolar till hemarbetare samt merkostnader för Dans på distans samt särskilt utlyst coronastöd. En del av merkostnaderna har dock kunnat finansieras inom ramen för ordinarie budget, exempelvis har utförarna av program inom ramen för det beställningsbara utbudet av vård och omsorg fått ersättning som om programmen skulle ha genomförts som planerat. Det vill säga, ersättning har betalats ut trots att ingen motprestation har genomförts. Redovisningsansvarig uppger att det kan vara en definitionsfråga om det är att betrakta som en merkostnad eller ej, men förvaltningen har valt att lyfta med dessa i sammanställningen för att synliggöra effekterna av coronaviruset. Förvaltningen har inte tagit upp några investeringar som merkostnader kopplade till coronapandemin.

Förvaltningen har en särskild projektkod som används i redovisningen för att kunna särskilja merkostnader och/eller intäktsbortfall från verksamhetens andra kostnader. I redovisningen på projektkoden finns ca 8 mnkr bokfört, att jämföra med ca 8,4 mnkr i den sammanställningsmall som nämnts ovan. Förklaringen är att mallen började användas innan projektkoden började användas. Information om projektkoden finns på intranätet och har spridits genom APT-träffar på avdelningsnivå inom förvaltningen.

Bedömning:

Revisionen bedömer att riktigheten i de redovisade merkostnaderna/intäktsbortfallen är korrekt. Revisionen noterar också att merkostnader och intäktsbortfall kan särskiljas från verksamhetens andra kostnader samt att det finns information om detta på intranätet.

3.3 Granskningar utan väsentliga iakttagelser

Revisionen har även granskat kvalitet i redovisningen utan väsentliga iakttagelser.

4 Yttrande över Årsrapport 2019

Nämnden har erbjudits möjlighet att yttra sig över årsrapporten för 2019 men har avstått från att göra detta.

Bilaga 1 Sammanställning och uppföljning av årets och tidigare år lämnade rekommendationer till ledningen

Region Stockholm

Bilaga 1

Regionrevisorerna

Rekommendationer till ledning – Delår 2020

Region Stockholm

Kulturnämnden

Intern kontroll

Ursprung	Rekommendation	Åtgärdad	Revisionens kommentar
29886 **Från rapport** 2015 Årsrapport **Tidigare ID** 824	Kulturförvaltningens ledning bör säkerställa att regler kring attest följs.		**Delår 2020** Rekommendationen kvarstår vid delårsgranskning 2020.

Region Stockholm

Bilaga 2

Regionrevisorerna

Rekommendationer till ledning – ÅR 2020

Kulturnämnden

Intern kontroll

Ursprung	Rekommendation	Åtgärdad	Revisionens kommentar
29886 **Från rapport** 2015 Årsrapport **Tidigare ID** 824	Kulturförvaltningens ledning bör säkerställa att regler kring attest följs.	🟡	**Delår 2020** Rekommendationen kvarstår vid delårsgranskning 2020.
46461 **Från rapport** 2020 Delrapport	Ledningen bör samla mål och skrivningar för informationssäkerhetsarbetet i ett och samma dokument så att en tydlighet erhålls.	–	Följs upp delår 2021.
46462 **Från rapport** 2020 Delrapport	Ledningen bör säkerställa att det finns en överensstämmelse mellan rapporterings- och ekonomisystem inklusive anläggningsregistret.	–	Följs upp delår 2021.
46463 **Från rapport** 2020 Delrapport	Ledningen bör genomföra en genomgång av anläggningsregistret i syfte att säkerställa att det är aktuellt och fullständigt.	–	Följs upp delår 2021.
46464 **Från rapport** 2020 Delrapport	Ledningen bör upprätta rutinbeskrivning för anläggningsredovisning inklusive inventering av inventarier och utrangering av inventarier.	–	Följs upp delår 2021.
46465 **Från rapport** 2020 Delrapport	Ledningen bör införa ett särskilt konto för logikostnader i enlighet med baskontoplanen för regioner.	–	Följs upp delår 2021.

Regionrevisorerna

Ursprung	Rekommendation	Åtgärdad	Revisionens kommentar
57369 **Från rapport** 2020 Årsrapport	Ledningen bör i attestordning förtydliga i vilka situationer attestant har rätt att attestera kostnader vid eget deltagande.	–	Följs upp årsrapport 2021

Regionrevisorerna

BEDÖMNINGSMÅL OCH BEDÖMNINGS-KRITERIER 2020

Ekonomiskt och verksamhetsmässigt resultat

Nämnden/styrelsen har uppnått fullmäktiges mål samt följt de beslut, riktlinjer och föreskrifter som gäller för verksamheten. Verksamhetens resultat och resurser står i ett rimligt förhållande till varandra.

Bedömningsmål:

1. Nämnden/styrelsen har uppnått fullmäktiges finansiella mål (resultatkrav) och följt fullmäktiges ekonomiska riktlinjer.

2. Nämnden/styrelsen har uppnått fullmäktiges mål för verksamheten och genomfört tilldelade uppdrag.

3. Nämnden/styrelsen har i övrigt bedrivit verksamheten med god ekonomisk hushållning utifrån fullmäktiges beslut.

4. Nämndens/styrelsens verksamhet har bedrivits i enlighet med för verksamheten gällande lagar, föreskrifter, riktlinjer m.m.

Bedömningskriterier:

Tillfredsställande
Bedömningsmålen bedöms i allt väsentligt vara uppfyllda. Avvikelser kan förekomma.

Inte helt tillfredsställande
Bedömningsmålen bedöms delvis vara uppfyllda. Det finns större och/eller flera avvikelser.

Otillfredsställande
Bedömningsmålen bedöms inte vara uppfyllda. Det finns väsentliga avvikelser eller allvarliga brister som måste åtgärdas snarast.
Kommentar: Bristerna eller avvikelserna är så stora att frågan om anmärkning eller avstyrkt ansvarsfrihet bör prövas.

Intern styrning och kontroll

Nämnden/styrelsen ansvarar för att det finns en intern styrning och kontroll som med rimlig grad av säkerhet leder till måluppfyllelse, effektiv verksamhet och

regelefterlevnad. Nämnden/styrelsen har säkerställt systematiskt ordnade kontroller i organisation, system, processer och rutiner.

Bedömningsmål:

1. Nämnden/styrelsen har fastställt en organisation med tydlig fördelning av ansvar och befogenheter.

2. Nämnden/styrelsen har i budget/verksamhetsplan fastställt ekonomiska och verksamhetsmässiga mål i linje med fullmäktiges mål och övriga uppdrag. Målen är mätbara/uppföljningsbara.

3. Nämnden/styrelsen har riktlinjer och rutiner för väsentliga områden för att säkerställa att verksamhetens uppdrag och mål uppnås samt att lagar, föreskrifter m.m. följs.

4. Nämnden/styrelsen har genomfört en riskanalys som identifierar, värderar och prioriterar väsentliga risker. Nämnden/ styrelsen har i en plan för intern kontroll, i enlighet med regionens fastställda regelverk, fastställt vilka åtgärder/ kontroller som ska hantera prioriterade risker.

5. Nämnden/styrelsen följer kontinuerligt och systematiskt upp ekonomi och verksamhet, såväl för verksamhet i egen regi som för sådan som uppdragits åt annan att utföra, analyserar väsentliga avvikelser samt vidtar åtgärder vid behov.

6. Nämnden/styrelsen har ett informations- och kommunikationssystem som stödjer styrning, kontroll och uppföljning av verksamheten.

7. Nämndens/styrelsens rapportering ger en rättvisande och tillförlitlig information om ekonomi och verksamhet.

8. Nämnden/styrelsen har säkerställt en tillräcklig beredning av ärenden.

9. Nämnd/styrelse har fattat beslut med stöd i reglemente, delegation eller i uppdrag från fullmäktige.

Bedömningskriterier

Tillräcklig
Bedömningsmålen bedöms i allt väsentligt vara uppfyllda. Avvikelser kan förekomma.

Inte helt tillräcklig
Bedömningsmålen bedöms delvis vara uppfyllda. Det finns större och/eller flera avvikelser.

Otillräcklig
Bedömningsmålen bedöms inte vara uppfyllda. Det finns väsentliga avvikelser eller allvarliga brister som måste åtgärdas snarast.
Kommentar: Bristerna är uppenbara och försvårar styrning, ledning, uppföljning och kontroll. Avvikelserna är så stora att frågan om anmärkning eller avstyrkt ansvarsfrihet bör prövas.

Räkenskaper

Nämndens/styrelsens redovisning är upprättad i enlighet med lagstiftning och god redovisningssed så att räkenskaperna ger en rättvisande bild av resultat och ställning och kan ligga till grund för styrning, ledning, uppföljning och kontroll av den verksamhet som bedrivs.

Bedömningsmål:

1. Nämndens/styrelsens räkenskaper är upprättade i enlighet med den kommunala redovisningslagen, god redovisningssed samt landstingets regler och anvisningar.

2. Nämndens/styrelsens delårsrapport och årsbokslut/årsredovisning ger en rättvisande bild av resultat och ställning.

Bedömningskriterier:

Rättvisande
Räkenskaperna uppfyller i allt väsentligt bedömningsmålen. Avvikelser kan förekomma. Eventuella värderings-, klassificerings- och/eller upplysningsfel är inte av sådan karaktär att de väsentligen påverkar bilden av nämndens/styrelsens resultat och ställning.

Inte rättvisande
Räkenskaperna innehåller väsentliga avvikelser eller allvarliga brister i förhållande till bedömningsmålen och ger inte en rättvisande bild av resultat och ställning.
Kommentar: Avvikelserna är så stora att frågan om anmärkning eller avstyrkt ansvarsfrihet bör prövas.

Region Stockholm

Kulturförvaltningen
Avdelning verksamhets- och ledningsstöd

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2020-11-17

Diarienummer:
KN 2020/955

Handläggare:
Renée Roslycke

Delrapporterings-PM 2020 från regionrevisorerna - yttrande

Ärendebeskrivning

Regionrevisorerna har i promemoria lämnat en lägesrapport utifrån de granskningar som genomförts hittills under året inklusive en översiktlig granskning av nämndens delårsrapport. Promemorian är en delrapportering inför den slutliga avrapporteringen och bedömningen utifrån årets granskning i mars/april 2021.

Promemorian överlämnas för kännedom. Nämnden kan också lämna yttrande.

Beslutsunderlag

Föreliggande tjänsteutlåtande KN 2020/955
Delrapportering-PM för kännedom
Rekommendationer till ledning – delår 2020

Förslag till beslut

Kulturnämnden beslutar följande:

1. Yttrandet godkänns och överlämnas till Regionrevisorerna.

Kulturförvaltningens förslag och motivering

Nedan följer kommentarer och bedömning från regionrevisorerna.

Sammanfattning och överväganden

- Ekonomiskt- och verksamhetsmässigt resultat – prognos per 2020-08-31

Nämnden prognostiserar årets resultat till 0 mnkr, vilket är i överensstämmelse med fullmäktiges resultatkrav. Periodens investeringar uppgår till 1,8 miljoner kronor.
För helåret 2020 är prognosen 5,6 miljoner kronor vilket är i enlighet med budget.
Avvikelser i förhållande till budget har i huvudsak analyserats och kommenterats på ett tillfredställande sätt i nämndens delårsrapport.
Revisionen bedömer nämndens prognos för det ekonomiska resultatet i allt väsentligt som rimlig.

Bilagor: Delrapportering-PM för kännedom, Rekommendationer till ledning – delår 2020

I nämndens delårsrapport framkommer inget som innebär risk för att verksamheten inte kommer att kunna genomföras enligt fullmäktiges uppdrag och mål under året. Måluppfyllelsen har i huvudsak analyserats och kommenterats på ett tillfredställande sätt i nämndens delårsrapport.

Nämnden har inget att tillägga avseende bedömningen.

- Intern styrning och kontroll

Sedan föregående års granskning har förvaltningen arbetat för att säkerställa att enhetliga processer och riskanalyser genomförs på ett strukturerat sätt även på avdelningsnivå. Revisionen ser positivt på att förvaltningen arbetar mer strukturerat i verksamhetssystemet Stratsys, vilket skapar en tydlighet gällande ansvar och roller. Revisionen ser även positivt på rekryteringen av en verksamhetscontroller som bidrar till en sammanhållen process med verksamhetsplanering, styrning och uppföljning samt riskanalys och internkontroll.

Revisionen anser att det i det fortsätta arbetet är av vikt att säkerställa att nämndens rutin avseende arbetet med intern kontroll från april 2019 överensstämmer med regionens riktlinjer från hösten 2019.

Nämnden är överens om nämndens rutiner och regionens riktlinjer ska överensstämma vilket är fallet för 2019.

- Ledningsnära kostnader och representation

Revisionen bedömer att kulturnämndens hantering av resekostnader och representation fortsatt bör stärkas. Tidigare lämnad rekommendation om att kulturförvaltningens ledning bör säkerställa att regler kring attest följs kvarstår. Revisionen bedömer att förvaltningen för att följa baskontoplanen för regioner bör införa ett särskilt konto för logikostnader.

Rekommendationen är att ledningen bör införa ett särskilt konto för logikostnader i enlighet med baskontoplanen för regioner.

Nämnden avser att följa rekommendationen och ett särskilt konto för logikostnader är upprättat.

- Anläggningsredovisning

Revisionen bedömer att det inte finns en tillräcklig intern kontroll i anläggningsredovisningen, exempelvis vid aktiveringar av tillgångar, utrangeringar av tillgångar och avskrivningstider. Revisionen noterar också att det finns investeringar som inte tagits upp i anläggningsregistret, att det finns differenser mellan ingående konton inom anläggningstillgångarna samt mellan ackumulerade anskaffningsvärden samt att

förvaltningen inte har genomfört någon inventering av sina inventarier de senaste åren. Det råder enligt revisionens mening en stor osäkerhet kring ifall anläggningsregistret är aktuellt då det saknas rutiner för löpande kontrollera behov av utrangering

Rekommendationerna är att ledningen bör: upprätta rutinbeskrivning för anläggningsredovisning inklusive inventering av inventarier och utrangering av inventarier, genomföra en genomgång av anläggningsregistret i syfte att säkerställa att det är aktuellt och fullständigt samt bör säkerställa att det finns en överensstämmelse mellan rapporterings- och ekonomisystem inklusive anläggningsregistret.

Nämnden avser att följa rekommendationerna med tillägget att intern kontroll finns gällande aktivering av tillgångar samt avskrivningstider.

- Informationssäkerhet

Revisionen bedömer att kulturnämnden har påbörjat ett grundläggande systematiskt informationssäkerhetsarbete enligt regionstyrelsens riktlinjer. På Regionarkivet finns också inarbetade rutiner för utlämnande av känslig information. I det fortsatta arbetet bör ledningen samla mål och skrivningar för informationssäkerhetsarbetet i ett och samma dokument så att en tydlighet erhålls. Uppföljning av informationssäkerhetsarbetet bör lämnas till nämnden och inte enbart till förvaltningsledningen. Informationssäkerhets-klassning kan med fördel ske genomgående på hela förvaltningen.

Rekommendation är att ledningen bör samla mål och skrivningar för informationssäkerhetsarbetet i ett och samma dokument så att en tydlighet erhålls.

Nämnden avser att följa rekommendationen.

- Räkenskaper

Revisionen bedömer att redovisningen inte är i enlighet med lagstiftning och god redovisningssed samt att den inte ger en rättvisande bild av resultat och ställning per 2020-08-31. Bedömningen grundar sig på att bytet av redovisningsprincip för kostnadsredovisning av lämnade bidrag inte följer god redovisningssed då de lämnade bidragen ska kostnadsföras i samband med utbetalningen.

Kulturförvaltningen bytte redovisningsprincip utifrån rekommendation från regionledningskontoret. Förvaltningen är skyldig att följa regionens centrala rekommendationer för ekonomisk redovisning.

Regionledningskontoret delar inte revisorernas bedömning och har lämnat följande kommentar: Kulturnämnden har tidigare använt principen om att kostnadsföra lämnade bidrag den period som utbetalningen gjordes. Detta medförde stora svängningar i resultatet för de månaderna. Regionledningskontoret rekommenderade med anledning av detta

nämnden att övergå till att periodisera kostnaden för bidragen över de perioder som följer av villkoren för bidraget. Om nämnden lämnar bidrag utan att det är villkorat när motprestation ska utföras, så är det som revisorerna skriver att det ska kostnadsföras direkt i samband med utbetalning. Men om bidrag är villkorat med att det avser att verksamhet ska bedrivas under viss tidsperiod, så är det korrekt att kostnaden ska periodiseras under den perioden.

Nämnden har en avvikande mening vad gäller bedömningen. Se svaret från regionledningskontoret.

- Redovisningen av merkostnader kopplade till coronapandemin

Revisionen bedömer att riktigheten i de redovisade merkostnaderna/intäktsbortfallen är korrekt. Revisionen noterar också att merkostnader och intäktsbortfall kan särskiljas från verksamhetens andra kostnader samt att det finns information om detta på intranätet.

Nämnden har inget att tillägga.

- Granskningar utan väsentliga iakttagelser

Revisionen har även granskat kvalitet i redovisningen utan väsentliga iakttagelser.

Nämnden har inget att tillägga.

- Kvarstående rekommendationer

Rekommendation från årsrapport 2015 kvarstår att kulturförvaltningen bör säkerställa att regler kring attest följs.

Nämnden avser att följa rekommendationerna och införa åtgärder.

Bakgrund

Regionrevisorerna har i promemoria lämnat en lägesrapport utifrån de granskningar som genomförts hittills under året inkl. en översiktlig granskning av nämndens delårsrapport. Promemorian är en delrapportering inför den slutliga avrapporteringen och bedömningen utifrån årets granskning i mars/april 2021.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Beslutet ger inga ekonomiska konsekvenser för kulturnämnden

Miljökonsekvenser av beslutet

Beslutet har inga konsekvenser på miljön.

Beslutsexpediering

Regionrevisorerna

Eva Bergquist
Förvaltningschef

Reneé Roslycke
Avdelningschef

Delrapporterings-PM 2020 Kulturnämnden

I denna promemoria ges en lägesrapport utifrån de granskningar som genomförts hittills under året inkl. en översiktlig granskning av nämndens delårsrapport. Promemorian är en delrapportering inför den slutliga avrapporteringen och bedömningen utifrån årets granskning i mars/april 2021.

Den pågående pandemin har påverkat både verksamhet och ekonomi hittills under året och innebär även en osäkerhet för resterande del av 2020.

1 Ekonomiskt och verksamhetsmässigt resultat - prognos per 2020-08-31

1.1 Ekonomi

Nämnden prognostiserar årets resultat till 0 mnkr, vilket är i överensstämmelse med fullmäktiges resultatkrav.

Periodens investeringar uppgår till 1,8 mnkr. För helåret 2020 är prognosen 5,6 mnkr, vilket är i enlighet med budget.

Avvikelser i förhållande till budget har i huvudsak analyserats och kommenterats på ett tillfredställande sätt i nämndens delårsrapport.

Revisionen bedömer nämndens prognos för det ekonomiska resultatet i allt väsentligt som rimlig.

1.2 Verksamhet

I nämndens delårsrapport framkommer inget som innebär risk för att verksamheten inte kommer att kunna genomföras enligt fullmäktiges uppdrag och mål under året.

Måluppfyllelsen har i huvudsak analyserats och kommenterats på ett tillfredställande sätt i nämndens delårsrapport.

Indikatorn *Andel av fastighetsinvesteringar i hälso- och sjukvården som används för konstnärlig gestaltning* uppgår vid delårsrapporteringen till 0,6 procent av den sammantagna investeringskostnaden. Beräkningen tas fram av Locum AB, men redovisas av kulturnämnden. Enligt regionledningskontorets riktlinjer ska indikatorn särskilja investeringar som ska generera 1 procent konstnärlig gestaltning (inom administrativ verksamhet) respektive 2 procent (inom vårdverksamhet). I Locums redovisning vid

delåret 2020 framgår inte uppdelningen mellan konstnärlig gestaltning i vård- respektive administrativ verksamhet. Redovisningen bygger på två avslutade investeringar av Locum som genererat konstanslag; ett garage vid Karolinska Universitetssjukhuset Huddinge och ett universitetslaboratorium vid Karolinska Universitetssjukhuset Solna.

Revisionen bedömer nämndens prognos för det verksamhetsmässiga resultatet i allt väsentligt som rimlig.

2 Intern styrning och kontroll

2.1 Hantering av coronapandemin

Kulturförvaltningen gick från mitten av mars till slutet av april upp i förhöjt beredskapsläge och hade dagliga ledningsgruppsmöten[1]. Mötena hade en fast dagordning och protokollfördes. Ledningsgruppen gjorde aktivitetslistor efter mötena. Kommunikationsansvarig medverkade vid mötena eftersom förvaltningen identifierade kommunikation som en viktig del under pandemin. Enligt uppgift har ansvar, roller och mandat har varit tydliga och ordinarie beslutsgång har i huvudsak gällt. Förvaltningens krisberedskapsplan med tillhörande kontinuitetsplan[2], skickades ut till alla kulturförvaltningens medarbetare i inledningen av pandemin.

Nämndens ordförande fattade 2020-03-19 beslut[3] om att göra avsteg från de av nämnden tagna villkoren för återbetalning av utbetalda stöd. Beslutet innebar att inga medel kommer att återkrävas för verksamhet som inte kunnat genomföras på grund av coronapandemin. Stödet ska dock redovisas som vanligt enligt ordinarie redovisningskrav. Beslutet gäller nämndens fyra olika sorters kulturstöd (Verksamhetsstöd, Projektstöd och Scenkonststöd samt också Projektstöd kultur och hälsa).

Kulturnämnden fattade på sitt sammanträde den 15 april beslut[4] om en särskild utlysning av kulturstöd om 6,4 miljoner kronor med syfte att stötta kulturlivet under coronapandemin. Stödet fördelades 2020-05-27[5] (nämndmöte) och 2020-05-28 (på delegation) till totalt 39 kulturaktörer. Beloppet som betalades ut avser en omfördelning inom ordinarie budget och är således ingen merkostnad för nämnden.

Nämnden har även fattat beslut[6] om insatser till studieförbund och föreningsliv med anledning av coronapandemin. Beslutet innebär att studieförbunden ska redovisa verksamhetsåret 2020 i enlighet med gällande vill-

[1] Hålls i normalläge veckovis.
[2] KN 2019/1145, Krisplan, 2019-12-17
[3] KN 2020/376
[4] § 32 2020/392 Särskild utlysning avseende kulturstöd med anledning av coronapandemin
[5] § 48 2020/582 Beslut om Särskild utlysning av kulturstöd med anledning av coronapandemin
[6] § 47 2020/452 Insatser till studieförbund och föreningsliv med anledning av coronapandemin

kor och anvisningar, men att fördelning av regionbidrag avseende 2022 till studieförbunden grundas på verksamhetsåret 2019. Beslutet innebär även att återbetalning enligt nämndens villkor för stöd gällande ungdoms- och pensionärsorganisationer samt idrott- och friluftsliv vid utebliven verksamhet som beror på situationen som coronapandemin gett upphov till inte behöver ske.

2.2 Ekonomi- och verksamhetsstyrning

Vid nämnd- och ledningsgruppsmöten har nämndens ekonomi och prestationer samt övriga verksamhetsförändringar behandlats. Nämnden har informerats om det ekonomiska utfallet i relation till budget samt prognoser för fortsättningen av året.

Nämnden har i verksamhetsplanen i huvudsak brutit ner de av fullmäktiges mål som berör verksamheten till egna uppföljningsbara strategier, mål och indikatorer.

Coronapandemin har påverkat måluppfyllelsen för tre av nämndens mål. Det rör *Kulturnämnden bidrar till att länsinvånare har bättre förutsättningar att uppleva, lära och skapa* där arbetet med att stötta kommuner genom pilotverksamheter för eget skapande och digital innovation inte har kunnat påbörjas. Vissa av förvaltningens insatser måste därför ändra form och inriktning.

Även målet *Ett utvecklat främjandearbete riktat till kommuner samt lokala organisationer och aktörer* har påverkats av coronapandemin. Enligt kulturnämndens delårsrapport har dock de flesta planerade aktiviteter som riktar sig till kommuner och aktörer genomförts, varav de allra flesta av dessa har genomförts digitalt. På dans- och cirkusområdet har nästan allt kunnat genomföras enligt plan, dock i nya former. Detsamma gäller inom filmområdet där nästan allt planerat också har kunnat genomföras, till stora delar digitalt.

Under inriktningsmålet *En hållbar regional utveckling* och verksamhetsmålet *Social hållbarhet* i verksamhetsplanen framgår att kulturnämnden under 2020 ska följa upp hur stödmottagare arbetar med tillgänglighet i sin verksamhet. Detta ska ske genom ett stickprovsurval inom ramen för de fördjupade uppföljningarna av aktörer som tillfrågas om tillgänglighet i lokaler, verksamhet och information. Åtgärden utförs inte under 2020 då kulturnämnden den 15 april med anledning av coronapandemin fattade beslut om att för 2020 inte genomföra några fördjupade uppföljningar av stödgivningen. Det innebär att den planerade uppföljningen med fokus på tillgänglighetsfrågor genom stickprov skjuts fram till den fördjupade uppföljningen 2021.

Prognosen för verksamhetsmålet *En samverkan för folkbildningen i regionen* är osäker då aktiviteten *Bereda en förändring av mobilitetsstödet utifrån den utredning som gjorts i samverkan med Region Skåne och*

Västra Götalandsregionen nu ligger utanför nämndens kontroll och istället leds av Sveriges kommuner och regioner. Enligt förvaltningen pågår förhandlingar på nationell nivå och det är oklart om och i så fall när förvaltningen kan presentera ett förslag till för beslut.

Revisionen noterar även att prognosen för målet *En relevant och angelägen stödgivning till ungdomens distriktsorganisationer* felaktigt uppges vara osäker i nämndens delårsrapport. Målet prognosticeras att uppfyllas.

Arbetet med att inordna Stockholms läns museum och Slöjd Stockholm inom nämndens förvaltning fortlöper och ska vara genomförd vid årsskiftet 2020/2021. Personal från verksamheterna har redan flyttat in verksamheten i kulturförvaltningens lokaler. Inom Film Stockholm pågår arbetet med verksamhetsförändring som syftar till att delar av dess verksamhet övergår till ett regionägt bolag. Förslaget är på intern remiss och ska beslutas av regionfullmäktige.

2.3 Riskanalys och plan för intern kontroll 2020

Nämnden har fastställt en för året aktuell plan för intern kontroll upprättad utifrån dokumenterade risk- och väsentlighetsanalyser som gjorts avdelningsvis. I augusti 2019 anställdes en verksamhetscontroller som bland annat har till uppgift att samordna nämndens arbete med riskanalys och intern kontroll. Verksamhetscontrollern genomförde tillsammans med avdelningscheferna riskanalyser av respektive verksamhet under hösten 2019 i samband med verksamhetsplaneringen inför 2020.

Utifrån de riskanalyser som avdelningarna tagit fram bedömde ledningsgruppen, utifrån matrisen för sannolikhet och konsekvens, vilka risker som skulle införlivas i nämndens internkontrollplan. Därefter behandlades ett färdigt förslag till internkontrollplan av kulturnämnden. Internkontrollplanen 2020 innehåller även regionarkivets risker. Kulturnämnden har identifierat tio risker för möjligheterna att uppnå beslutade mål under perioden. Tre av riskerna är bedömda som "Mycket hög risk" och sju av dem som "Hög risk" utifrån den nya femgradiga skalan.

En första grupp av fyra risker är kopplade till de olika stödfunktioner som måste fungera för att kärnverksamheterna ska kunna prioriteras. En av riskerna är ny för 2020 och kopplad till ombyggnad av förvaltningens kontorslokaler. En andra grupp av risker hör samman med stödgivningen till kulturområdet. En ny risk berör ansökningsprocesser. En tredje grupp av risker handlar om kulturnämndens uppdrag avseende konst i vården och kollektivtrafiken. En ny risk som identifierats för 2020 har att göra med att andra nämnder, styrelser och bolag inte kommer att köpa de tjänster för inventering, evakuering och renovering som kulturnämnden ska ta fram och erbjuda under 2020. Nämnden har inte ändrat sin riskbild eller lagt till nya risker i sin interkontrollplan på grund av coronapandemin.

Det framkommer att kulturnämndens samlade uppföljning av internkontrollplanen ska ske i samband med tertial-, delårsrapportering och inför årsbokslutet. Kulturförvaltningen informerar vid dessa tillfällen om det löpande uppföljningsarbetet, det utvecklingsarbete som ägt rum inom ramen för den interna kontrollen samt planeringen för det fortsatta arbetet. I april 2019 antog kulturnämnden en reviderad lokal rutin för arbetet med intern kontroll. Denna rutin uppges vara fortsatt aktuell tillsammans med regionens riktlinjer för intern kontroll[7]. I intervju beskrivs att verksamhetscontroller genomfört uppföljning av internkontrollplanens aktiviteter med respektive avdelningschef under våren 2020 samt dokumenterat det i Stratsys[8]. På grund av coronapandemin valde regionledningen att ta bort uppföljningskravet avseende internkontrollen i tertialrapport 1, varför nämnden tar del av uppföljning först vid delåret.

Motsvarande uppföljning som genomförts under våren med avdelningschefer och verksamhetscontroller genomfördes inför delårsrapporten och rapporterades i Stratsys samt till nämnd. I intervju beskrivs att användandet av Stratsys stegvis blir en naturlig del av arbetet. Avdelningscheferna uppmanas att löpande rapportera in i Stratsys när de behandlar internkontrollplanen och riskanalys i något avseende. De har också uppmanats att löpande på APT genomföra risk- och väsentlighetsanalyser avdelningsvis, i syfte att säkerställa att budgetens mål och uppdrag verkställs samt i syfte att förebygga risker för felaktigheter och brottslighet. I intervju framkommer att avdelningscheferna från och med i höst kommer att få i uppdrag att på varje APT ha med en stående fråga om riskanalys. Arbetet med den interna kontrollen ska även följas upp och kommuniceras regelbundet vid möten med kulturförvaltningens ledningsgrupp. Inom ramen för förvaltningsövergripande möten ska ledningsgruppen informera om större internkontrollfrågor.

Av intervju framgår att det är av stor vikt att internkontrollplanen hålls levande inom organisationen samt att det finns en medvetenhet om risker och riskbedömning. Det beskrivs att arbetet med risker och internkontroll blivit bättre strukturerat i och med en verksamhetscontroller samt att kompetensen generellt hos medarbetarna har höjts. Det uppges fortsättningsvis vara fokus på att få till en kultur där riskanalys inkluderas i det löpande arbetet, och att de risker som tas fram på avdelningsnivå och förvaltningsnivå ska motsvara reella och faktiska risker som är kopplade till verksamhetens mål.

Bedömning:

Sedan föregående års granskning har förvaltningen arbetat för att säkerställa att enhetliga processer och att riskanalyser genomförs på ett struktu-

[7] Riktlinje Intern kontroll för Region Stockholm (RS-S-1699261), beslutad av regionfullmäktige 2019-10-22, samt Bilaga 5 till regionens budget 2020: Integrerad ledning och styrning av Region Stockholm, beslutad av regionfullmäktige 2019-11-20.
[8] Region Stockholms verktyg för verksamhetsstyrning.

rerat sätt även på avdelningsnivå. Revisionen ser positivt på att förvaltningen arbetar mer strukturerat i verksamhetssystemet Stratsys, vilket skapar en tydlighet gällande ansvar och roller. Revisionen ser även positivt på rekryteringen av en verksamhetscontroller som bidrar till en sammanhållen process med verksamhetsplanering, styrning och uppföljning samt riskanalys och internkontroll.

Revisionen anser att det i det fortsätta arbetet är av vikt att säkerställa att nämndens rutin avseende arbetet med intern kontroll från april 2019 överensstämmer med regionens riktlinjer från hösten 2019.

2.4 Ledningsnära kostnader och representation

Revisionen har granskat representation och resekostnader för perioden januari till augusti 2020. Av tio granskade fakturor bedöms åtta vara korrekt hanterade i sin helhet. Avvikelse för den ena fakturan avser momshantering samt kontering av kostnader. Fakturan avser till största del rese- och logikostnader för utlandsvistelse. Fakturan avser till mindre del resekostnader inom Sverige för vilka momsavdrag inte har gjorts. Avvikelse för den andra fakturan avser korrekt attestering enligt gällande attestordning. Beslutsattestanten har attesterat kostnader för ett kostnadsställe som inte är i enlighet med nämndens gällande attestordning. Detta beror enligt förvaltningen på att revideringar i nämndens attestordning, gällande från 2020-01-01, implementerades i ekonomisystemet först senare under året. Revisionen noterar även att förvaltningen konterar kostnader för logi på samma konto som för resebiljettkostnader vilket inte är förenligt med baskontoplanen för regioner[9].

Bedömning:

Revisionen bedömer att kulturnämndens hantering av resekostnader och representation fortsatt bör stärkas. Tidigare lämnad rekommendation om att kulturförvaltningens ledning bör säkerställa att regler kring attest följs kvarstår. Revisionen bedömer att förvaltningen för att följa baskontoplanen för regioner bör införa ett särskilt konto för logikostnader.

Rekommendation:

- Ledningen bör införa ett särskilt konto för logikostnader i enlighet med baskontoplanen för regioner.

2.5 Anläggningsredovisning

Revisionen har granskat anläggningsredovisning och anläggningsregistret med tillhörande rutiner för att bedöma om det finns en tillräcklig intern kontroll vid aktiveringar av tillgångar, utrangeringar av tillgångar och avskrivningstider. Av granskningen framgår att förvaltningen har ca 3,5 mnkr i anläggningstillgångar per 2020-08-31. Dessa avser främst inventa-

[9] Region-Bas 20r

rier och IT-utrustning. Förvaltningen har inga immateriella anläggningstillgångar.

Revisionen har noterat differenser mellan ingående konton inom anläggningstillgångarna samt mellan ackumulerade anskaffningsvärden.

Förvaltningen följer den koncerngemensamma rutinen Anläggningsregister daterad 2016-05-16 som regionledningskontoret behöver uppdatera vad gäller hänvisningar till rekommendationer från Rådet för Kommunal Redovisning (RKR) som inte längre gäller. Någon förvaltningsspecifik rutin för anläggningsredovisningen finns inte dokumenterad.

Revisionen noterar att förvaltningen inte har genomfört någon inventering av sina inventarier de senaste åren. Förvaltningen har inte heller gjort någon genomgång av anläggningsregistret för att utreda behov av eventuella utrangeringar. De första inventarierna i anläggningsregistret införskaffades år 1999.

Bedömning:

Revisionen bedömer att det inte finns en tillräcklig intern kontroll i anläggningsredovisningen, exempelvis vid aktiveringar av tillgångar, utrangeringar av tillgångar och avskrivningstider. Revisionen noterar också att det finns investeringar som inte tagits upp i anläggningsregistret, att det finns differenser mellan ingående konton inom anläggningstillgångarna samt mellan ackumulerade anskaffningsvärden samt att förvaltningen inte har genomfört någon inventering av sina inventarier de senaste åren. Det råder enligt revisionens mening en stor osäkerhet kring ifall anläggningsregistret är aktuellt då det saknas rutiner för löpande kontrollera behov av utrangering.

Rekommendationer:

- Ledningen bör upprätta rutinbeskrivning för anläggningsredovisning inklusive inventering av inventarier och utrangering av inventarier.
- Ledningen bör genomföra en genomgång av anläggningsregistret i syfte att säkerställa att det är aktuellt och fullständigt.
- Ledningen bör säkerställa att det finns en överensstämmelse mellan rapporterings- och ekonomisystem inklusive anläggningsregistret.

2.6 Informationssäkerhet

Regionen hanterar stora mängder integritetskänslig information och verksamheternas arbete med informationssäkerhet är därför avgörande för en säker hantering av känsliga personuppgifter och verksamhetskritisk information. Revisionen har under flera år granskat såväl det centrala som verksamheternas informationssäkerhetsarbete och i år har kulturnämndens informationssäkerhet granskats. Den övergripande revisionsfrågan är om nämnden har ett grundläggande systematiskt informationssäker-

hetsarbete. I nämndens ansvar ingår även regionarkivet som bl.a. lagrar all information i regionen som har bevarandestatus vilket innebär att det framförallt är arkivet som lagrar känslig information.

I regionstyrelsens riktlinjer för informationssäkerhet står att varje nämnd/styrelse har ansvar för informationssäkerheten inom sitt verksamhetsområde och årligen ska planlägga och löpande följa upp informationsarbetet. Ett systematiskt informationssäkerhetsarbete ska säkerställa att viktiga informationstillgångar omfattas av väl avvägda skyddsåtgärder. Styrdokumenten för respektive verksamhet ska innehålla preciseringar och tillägg till regionens övergripande styrdokument samt vara beslutade på rätt nivå.

Kulturförvaltningen har gjort bedömningen att en egen informationssäkerhetspolicy inte behövs för verksamheten utan nämnden följer regionens policy för alla nämndens verksamheter. När det gäller egna riktlinjer och anvisningar finns inga specifikt för informationssäkerhet utan det är inarbetat i nämndens styrdokument. Till exempel finns en handlingsplan för informationssäkerhet som beslutas av förvaltningschefen och anmäls för kännedom till nämnden. I övrigt följer förvaltningen regionens tillämpningsanvisningar för informationssäkerhet.

Förvaltningen anser sig ha tillräcklig kompetens och resurser för informationssäkerhetsarbetet centralt för systemen och på regionarkivet. Däremot saknas kontaktpersoner för informationssäkerhet ute på kulturförvaltningens avdelningar.

Regionarkivet följer pm3[10] och har enligt modellen både en förvaltningsledare för verksamhet och en för it. Kulturförvaltningen planerar att implementera pm3 på hela förvaltningen. Förvaltningen har en förvaltningsplan för sina IT-system som beslutas av objektägare för respektive system, denna omfattar även vissa informationssäkerhetsaspekter.

I handlingsplanen för informationssäkerhet finns roller fastställda. Informationsägare, systemägare och informationssäkerhetssamordnare. Enligt intervju är det emellertid oklart om alla ansvariga förstår sitt ansvar. Personalen får utbildning vid behov. Informationssäkerhetssamordnaren och registratorn har till uppgift att informera om säker informationshantering i verksamheten. Samordnaren informerar vid behov på APT.

Regionarkivet, som har stora känsliga informationsmängder, har rutiner för hur informationen delas. Inget skickas digitalt utan kan kvitteras ut eller läsas på plats efter sekretessprövning. Sekretessprövning görs på all information med K3 klassning[11]. Detta innebär att det finns ett stort inslag av handpåläggning och pappersarbete eftersom mycket av informationen

[10] En förvaltnings- och portföljstyrningsmodell.
[11] K3 innebär känsliga personuppgifter eller information som är verksamhetskritisk och kan skada verksamheten om den kommer ut.

läses i arkivets forskningssal eller lämnas ut på papper med känsliga avsnitt överstrukna. Även det fysiska skalskyddet är prioriterat för regionarkivet.

Regionarkivet har dokumentation över identifiering och klassificering av informationstillgångar, medan övriga förvaltningen endast har klassificerat systemen.

Det finns inga samlade mål för informationssäkerhetsarbetet utan målen återfinns i olika styrdokument och handlingsplanen. Rapportering av informationssäkerhetsarbetet sker årligen på ledningens genomgång. Ledningen tar även del av handlingsplanen för informationssäkerhet.

Nämnden genomför årligen, i enlighet med regionens styrdokument för informationssäkerhet, regionens centrala compliancedeklaration (s.k. kravkatalog gentemot regelefterlevnad) och har för avsikt att göra den nya versionen som nyligen getts ut. Genomgången resulterar i en sammanställning som innehåller såväl risker som åtgärder, vilket blir input till förvaltningens handlingsplan för informationssäkerhet.

En systematisk uppföljning och utvärdering av arbetet med informationssäkerhet genomförs i enlighet med ordinarie uppföljningsprocess, till nämndens delårsrapport, årsrapport och inför verksamhetsplan.

Bedömning

Revisionen bedömer att kulturnämnden har påbörjat ett grundläggande systematiskt informationssäkerhetsarbete enligt regionstyrelsens riktlinjer. På regionarkivet finns också inarbetade rutiner för utlämnande av känslig information.

I det fortsatta arbetet bör ledningen samla mål och skrivningar för informationssäkerhetsarbetet i ett och samma dokument så att en tydlighet erhålls. Uppföljning av informationssäkerhetsarbetet bör lämnas till nämnden och inte enbart till förvaltningsledningen. Informationssäkerhetsklassning med fördel ske genomgående på hela förvaltningen.

Rekommendationer:

- Ledningen bör samla mål och skrivningar för informationssäkerhetsarbetet i ett och samma dokument så att en tydlighet erhålls.

2.7 Granskningar utan väsentliga iakttagelser

Revisionen har även granskat arvoden till förtroendevalda utan väsentliga iakttagelser.

3 Räkenskaper

3.1 Delårsrapport 2020-08-31

Revisionen av den finansiella rapporteringen har utförts i enlighet med International Standard on Review Engagements ISRE 2410 Översiktlig granskning av finansiell delårsinformation.

Revisionen konstaterar att kulturförvaltningen under året, efter dialog med regionledningskontoret, har bytt redovisningsprincip för kostnadsredovisning av lämnade bidrag (t.ex. stöd till studieförbund, folkhögskolor och kulturföreningar). Bytet av redovisningsprincip innebär att kulturförvaltningen inte längre kostnadsför det lämnade bidraget i samband med utbetalningstillfället. I stället görs en skuldbokföring och de lämnade bidragen periodiseras sedan utifrån hur de är budgeterade. Kostnaden för lämnade bidrag är därför ca 84 mnkr lägre i år jämfört med föregående delårsbokslut.

Samtidigt har kulturförvaltningen i dialog med regionledningskontoret ändrat betalningsplanen för utbetalning av bidraget till kulturförvaltningen så att kulturförvaltningen varje månad erhåller ett belopp jämnt fördelat över kalenderåret. Tidigare var utbetalningen av bidraget anpassat efter kulturförvaltningens verksamhet och betalningsströmmar. Precis som tidigare sker intäktsredovisningen när bidraget betalas ut till kulturförvaltningen, vilket överensstämmer med god redovisningssed. Sammantaget innebär det att bytet av redovisningsprincip inte har någon resultatpåverkan, då såväl intäkter (till följd av ändrad utbetalningsplan) som kostnaderna (till följd av bytet av redovisningsprincip) minskat med 84 mnkr. Bytet av redovisningsprincipen får däremot en väsentlig påverkan på nämndens intäkter och kostnader över perioden. Kulturförvaltningen ska under hösten ha en dialog med regionledningskontoret kring redovisningsprinciperna.

Revisionen noterar ett periodiseringsfel på 1 mnkr som är hänförligt till att kulturförvaltningen har intäktsfört eller vidarefakturerat 1 mnkr för lite i relation till de konstinköp som förvaltningen gjort. Konstinköpen vidarefaktureras till kulturnämndens uppdragsgivare. Periodiseringsfelet innebär en positiv resultatpåverkan på 1 mnkr.

Bedömning:

Revisionen bedömer att redovisningen inte är i enlighet med lagstiftning och god redovisningssed samt att den inte ger en rättvisande bild av resultat och ställning per 2020-08-31. Bedömningen grundar sig på att bytet av redovisningsprincip för kostnadsredovisning av lämnade bidrag inte följer god redovisningssed då de lämnade bidragen ska kostnadsföras i samband med utbetalningen.

3.2 Redovisningen av merkostnader kopplade till coronapandemin

I syfte att kunna följa upp de ekonomiska effekterna av coronapandemin ska samtliga nämnder och bolag i Region Stockholm sammanställa en ekonomisk uppföljning. För att centralt inom regionen kunna följa upp de extraordinära merkostnaderna kopplade till coronapandemin krävs att alla verksamheter har en rättvisande redovisning av dessa. Därför har en granskning av rutinerna för särredovisade extraordinära merkostnader t.o.m. delårsrapporten gjorts.

Av granskningen framgår att nämnden har haft merkostnader kopplat till coronapandemin på ca 8,4 mnkr samt minskade intäkter på ca 59 tkr. Merkostnaderna avser inställda program inom ramen för det beställningsbara utbudet av vård och omsorg, avbokning av lokalhyra, transport av kontorsstolar till hemarbetare samt merkostnader för Dans på distans samt särskilt utlyst coronastöd. En del av merkostnaderna har dock kunnat finansieras inom ramen för ordinarie budget, exempelvis har utförarna av program inom ramen för det beställningsbara utbudet av vård och omsorg fått ersättning som om programmen skulle ha genomförts som planerat. Det vill säga, ersättning har betalats ut trots att ingen motprestation har genomförts. Redovisningsansvarig uppger att det kan vara en definitionsfråga om det är att betrakta som en merkostnad eller ej, men förvaltningen har valt att lyfta med dessa i sammanställningen för att synliggöra effekterna av coronaviruset. Förvaltningen har inte tagit upp några investeringar som merkostnader kopplade till coronapandemin.

Förvaltningen har en särskild projektkod som används i redovisningen för att kunna särskilja merkostnader och/eller intäktsbortfall från verksamhetens andra kostnader. I redovisningen på projektkoden finns ca 8 mnkr bokfört, att jämföra med ca 8,4 mnkr i den sammanställningsmall som nämnts ovan. Förklaringen är att mallen började användas innan projektkoden började användas. Information om projektkoden finns på intranätet och har spridits genom APT-träffar på avdelningsnivå inom förvaltningen.

Bedömning:

Revisionen bedömer att riktigheten i de redovisade merkostnaderna/intäktsbortfallen är korrekt. Revisionen noterar också att merkostnader och intäktsbortfall kan särskiljas från verksamhetens andra kostnader samt att det finns information om detta på intranätet.

3.3 Granskningar utan väsentliga iakttagelser

Revisionen har även granskat kvalitet i redovisningen utan väsentliga iakttagelser.

4 Yttrande över Årsrapport 2019

Nämnden har erbjudits möjlighet att yttra sig över årsrapporten för 2019 men har avstått från att göra detta.

Bilaga 1 Sammanställning och uppföljning av årets och tidigare år lämnade rekommendationer till ledningen

Region Stockholm

Bilaga 1

Regionrevisorerna

Rekommendationer till ledning – Delår 2020

Region Stockholm

Kulturnämnden

Intern kontroll

Ursprung	Rekommendation	Åtgärdad	Revisionens kommentar
29886 **Från rapport** 2015 Årsrapport **Tidigare ID** 824	Kulturförvaltningens ledning bör säkerställa att regler kring attest följs.		**Delår 2020** Rekommendationen kvarstår vid delårsgranskning 2020.

Regionrevisorerna
Revisorsgrupp III

2021-03-29

Diarienummer
RK 2020-0014

Regionfullmäktige i Region Stockholm

Revisionsberättelse för kulturnämnden år 2020

Vi av fullmäktige utsedda revisorer har granskat kulturnämndens verksamhet och ekonomiska redovisning för år 2020.

Nämnden ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Den ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och att återredovisning sker till fullmäktige.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och förskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och revisionsreglementet. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning och har gett det resultat som redovisas revisionskontorets Årsrapport 2020 för kulturnämnden. Vi bifogar en redogörelse för resultatet av granskningen.

Vi bedömer sammantaget att kulturnämnden i allt väsentligt har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Vissa verksamhetsmål har dock inte uppfyllts eller inte kunnat mätas fullt ut p.g.a. pandemin. Vi bedömer att nämndens interna styrning och kontroll har varit tillräcklig. Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för nämnden samt dess enskilda ledamöter.

Stockholm 2021-03-29

Anders Lönn

Michael Stjernström

Anders Ödmark

Björn Jansson

Gustav Olofsson

Inger Linge

Jan Holgersson

Region Stockholm
Regionrevisorerna
Box 22230
104 22 Stockholm

Telefon: 08-737 25 00
E-post: landstingsrevisorerna.rev@sll.se

Säte: Stockholm
Org.nr: 232100-0016
www.sll.se

Besök oss: Hantverkargatan 25B, T-bana Rådhuset, se www.sl.se

Visma Addo ID-nummer : 610474cc-5a9b-4da1-8054-5d64a2800aba

Dokumentet är signerat med Visma Addos tjänst för digital signering.
Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Undertecknarens identitet är registrerad och listad här nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet i ovanstående dokument."

Serienummer: X5wTtCwZccTOMpd93qzWhg

ANDERS LÖNN

08-04-2021 15:00

Serienummer: XJoYwdeelGXRfAMJzXY8kg

ANDERS ÖDMARK

08-04-2021 15:12

Serienummer: fod/XE6HnwMcptsdz9mPgw

Björn Crister Jansson

08-04-2021 15:17

Serienummer: bgFZouMP41zel7+LSO/fCg

Jan Holgersson

08-04-2021 16:02

Serienummer: /rxz1pSksITf+6OBtkGq4A

INGER LINGE

08-04-2021 18:29

Serienummer: jHbD+oF9kyq+cjwN7GfuFQ

MICHAEL STJERNSTRÖM

13-04-2021 17:31

Visma Addo ID-nummer : 610474cc-5a9b-4da1-8054-5d64a2800aba

Detta dokument är signerat med Visma Addos tjänst för digital signering. Certifikat i detta dokument är säkra och validerade med hjälp av de matematiska hashfunktionerna i originaldokumentet.

Dokumentet är låst för ändringar och har en tidsstämpel med ett certifikat från en pålitlig tredje part. Alla kryptografiska signeringscertifikat är inbäddade i PDF-filen och kan användas för godkännande i framtiden.

Hur man verifierar att dokumentet är i original
Detta dokument är skyddat med ett Adobe CDS-certifikat. När du öppnar dokumentet i Adobe Reader ser du att det är certifierat i Visma Addos signeringstjänst. Detta garanterar att innehållet i dokumentet är oförändrat.
Du kan verifiera de kryptografiska signeringscertifikaten i dokumentet med Visma Addos validator på denna webbsida https://vismaaddo.net/WebAdmin/#/NemIdValidation

Dokumentet är signerat med Visma Addos tjänst för digital signering.
Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Undertecknarens identitet är registrerad och listad här nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet i ovanstående dokument."

Serienummer: AxpL8slqSfSz1mZwd4S73A

Karl Gustav Olofsson

15-04-2021 16:07

Visma Addo ID-nummer : 610474cc-5a9b-4da1-8054-5d64a2800aba

Detta dokument är signerat med Visma Addos tjänst för digital signering. Certifikat i detta dokument är säkra och validerade med hjälp av de matematiska hashfunktionerna i originaldokumentet.

Dokumentet är låst för ändringar och har en tidsstämpel med ett certifikat från en pålitlig tredje part. Alla kryptografiska signeringscertifikat är inbäddade i PDF-filen och kan användas för godkännande i framtiden.

Hur man verifierar att dokumentet är i original
Detta dokument är skyddat med ett Adobe CDS-certifikat. När du öppnar dokumentet i Adobe Reader ser du att det är certifierat i Visma Addos signeringstjänst. Detta garanterar att innehållet i dokumentet är oförändrat.
Du kan verifiera de kryptografiska signeringscertifikaten i dokumentet med Visma Addos validator på denna webbsida https://vismaaddo.net/WebAdmin/#/NemIdValidation